



Atlantis

www.atlanticcouncil.org.yu

Атлантски савет Србије - Atlantic Council of Serbia

terrorist

Наша тема

Џихад на интернету

Cover story
Jihad on the
Internet

Земља партнер
Partner country **Spain**



Atlantis

Osnivač i izdavač / Founder and Publisher:

Atlantski savet Srbije / The Atlantic Council of Serbia

Uređivački odbor izdanja Atlantskog saveta Srbije / Editorial Board: Branislav Andelić, dr Srbobran Branković, Rodoljub Gerić, prof. dr Darko Marinković, Miloš Ladičorbić, Blagoje Ničić, Petar Popović • Za izdavača / For the Publisher: Vladan Živulović, predsednik / President • Glavni i odgovorni urednik / Editor-In-Chief: Rodoljub Gerić • Redakcija / Editorial Work: Jelena Jeličić, Milan Jovanović, Ivana Kojadinović, Mihailo Ilić, Ana Đorđević, Aleksandar Đelošević, Ana Komarnicki • Likovno-grafički urednik / Graphics & Layout: Branislav Ninković & Dejan Cvetković • PrePRESS: triD studio, www.trid.co.yu • Sekretar redakcije / Editorial Secretary: Senka Kankaraš • Prevod na engleski / English Translation: Nikolina Šašo • Lektor za engleski jezik / English language editor: Nikolina Šašo • Adresa Redakcije / Editorial Office Address: 11000 Beograd, Bul. oslobođenja 83 / Boulevard oslobođenja 83, Belgrade 11 000, Serbia • E-mail adresa / E-mail Address: atlantis@atlanticcouncil.org.yu • Elektronsko izdanje / Electronic Publication: www.atlanticcouncil.org.yu • Tel/fax: +381 11 3975-643, 2493-096, 2493-356 • Časopis izlazi tromesečno / Atlantis is a quarterly newsletter • Štampa / Printing: Štamparija/Printing Services Altanova, Zemun

CIP - katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd
ISSN 1452-8851 = Atlantis (Beograd)
COBISS. SR-ID 140098828



British Embassy
Belgrade

Izdavanje ATLANTISA
podržala je Vlada Velike Britanije / Publication of Atlantis Supported by the Government of the Great Britainy

4

Шта доноси чланство у Партнерству за мир Benefits of Partnership for Peace membership



8



Брзим кораком до Европе In the fast lane to Europe

34

Интервју: Хозе Риера Сикјер Србија ће бити чланица ЕУ



Interview: José Riera Siquier

Serbia will be a member of the EU

47

Консензусом до одлуке у НАТО-у How to reach consensus in NATO



Шта доноси чланство у Партнерству за мир

Србија је још корак ближе евроатлантским интеграцијама

Министар спољних послова Вук Јеремић представио је петог септембра Савету НАТО у Бриселу Презентациони документ о основним циљевима за које је Србија заинтересована у Програму Партнерство за мир. Предстоји нам још потписивање Споразума о безбедности са НАТО како би могли да остваримо приступ поверљивим информацијама алијансе, да би после тога, према процедури, Србија отворила и канцеларију у седишту НАТО у Бриселу.

Презентациони документ састоји се из три дела – политичког оквира који представља основу партнерског односа, области сарадње за које је Србија заинтересована и ресурса које можемо да понудимо за учешће у Партнерству за мир.

У документу се између осталог наводи да је Србија заинтересована за заједничке војне вежбе и обуку и за сарадњу и координацију у ванредним ситуацијама. У области сарадње интересантне за Србију спадају и од-

Засад у владајућој коалицији нико не доводи у питање захтев за чланство у Европској унији, али су зато разлике очите када је реч о евентуалном приступању НАТО-у

говор на тероризам, консултације, команда и контрола у области телекомуникација и информатике, односи с јавношћу, те развојни програми сарадње у области наоружања и војне опреме. Сарадња у области војномедицинских служби, атомско-биолошко хемијске обране и изучавања страних језика, такође су активности за које је Србија заинтересована, наводи се у Презентационом документу који је влада Србије усвојила 27. јула ове године и који је објављен на сајту Министарства спољних послова.

Пројекат Партнерства за мир (ПЗМ) је усмерен ка ства-

Србија is now a further step closer to European integrations

Minister of Foreign Affairs, Vuk Jeremic, outlined the Presentation Document on the basic goals of interest to Serbia within Partnership for Peace Programme (PfP) before the NATO Council in Brussels on September 5.

We have yet to sign the Security Agreement with NATO so as to be able to obtain access to the Alliance's confidential information, and consequently, according to procedure, open a mission at the NATO Headquarters in Brussels. The Presentation Document comprises three sections – a political framework which presents the foundation of partnership relations, areas of cooperation which Serbia is interested in, and resources which we can offer in exchange for participation in the Partnership for Peace Program. Among other things, the document states that Serbia is interested in conducting joint military exercises, military training, as well as establishing cooperation and coordination in cases of emergency. Fields of cooperation of particular interest for Serbia also terrorism response, consultations, command and control within the field of telecommunications and computer science, public relations, as well as cooperation development programs in the area of armament and military equipment. As outlined in the Presentation Document, adopted by the Serbian Government on July 27 of this year and posted on the Ministry of Foreign affairs website, cooperation in the field of military-medical services, nuclear, biological and chemical defence and foreign language learning also present some of the key activities Serbia is interested in.

The Partnership for Peace Project (PfP) is directed at building and reinforcing trust between NATO and other European countries which are currently still outside this military-political alliance, which 23 states have joined since its inception in 1994. Let us be reminded of the fact that Serbia was officially admitted into PfP Program in mid December 2006, only a month after the official invitation was sent from the Alliance Summit in Riga. What does Serbia gain by joining the Partnership for Peace Program?

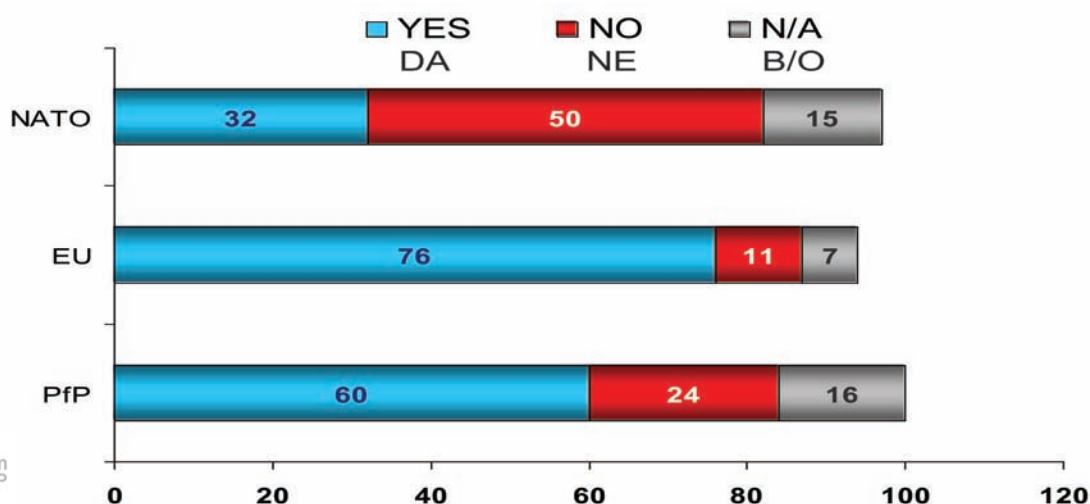
Strategically speaking, our country can, now even formally, no longer be treated as a security problem in the Balkans, but

ДА ЛИ НАША ЗЕМЉА ТРЕБА ДА СЕ ПРИДРУЖИ...

ЈАВНО МНЕЊЕ У СРБИЈИ, КРАЈ ФЕБРУАРА 2007.

SHOULD OUR COUNTRY JOIN...

PUBLIC OPINION IN SERBIA, END OF FEBRUARY 2007



рању поверења НАТО и земаља у Европи које су ван тог војно-политичког савеза, коме су, од оснивања 1994. године приступиле 23 државе. Да подсетимо, половином децембра 2006. године Србија је званично примљена у ПЗМ месец дана после званичног позива са самита алијансе у Риги.

Шта приступање Партнерству за мир доноси Србији? Стратешки, наша земља се више и формално не би могла третирати као безбедносни проблем на Балкану, већ као део решења тог проблема. Србија сада има могућност да

rather as a part of the solution to this problem. Serbia is now presented with an opportunity to pursue a more cost-effective process of schooling and training of the members of armed forces, to obtain kinds of weaponry and equipment which it could not procure up to now. Politically speaking, we are now in the position to shorten certain deadlines for admission into EU. In the year 1994, NATO launched Partnership for Peace as its principle program intended for providing assistance to member states in the process of restructuring their armed forces, so as to make them better-equipped for participating in democratic society. The program is tailored according to individual needs and specificities of each state, it offers practical cooperation in a variety of different areas and enables them to select the one segment of the program and the activities which meets their own needs. Activities range from military exercises and workshops, to seminars and training courses. Special attention

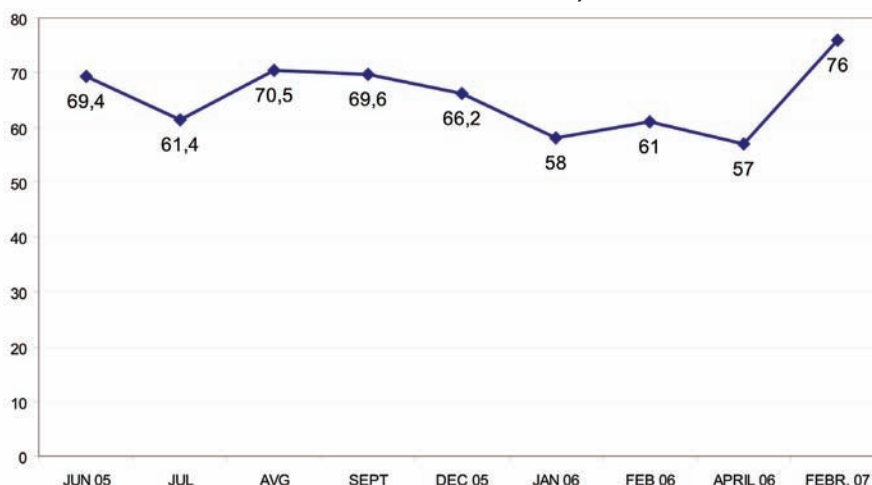
Benefits of Partnership for Peace membership

ДА ЛИ ПОДРЖАВАТЕ УЛАЗАК НАШЕ ЗЕМЉЕ У ЕУ?

ЈАВНО МНЕЊЕ У СРБИЈИ, КРАЈ ФЕБРУАРА 2007.

DO YOU SUPPORT OUR COUNTRY'S ACCESSION TO THE EU?

PUBLIC OPINION IN SERBIA, END OF FEBRUARY 2007



школовање и обуку припадника оружаних снага обавља јефтиније, да набави врсте оружја и опреме које до сада није могла. Политички, сада смо у могућности да неке рокове за улазак у ЕУ скратимо.

НАТО је 1994. године покренуо Партнерство за мир као главни програм намењен помоћи земљама учесницима у реструктурирању њихових оружаних снага, како би биле оспособљене за демократско друштво. Програм је скројен према специфичностима сваке земље, нуди практичну сарадњу у низу различитих подручја и омогућава им да одаберу онај део програма и активности који одговара њиховим властитим потребама. Активности се крећу од војних вежби и радионица до семинара и курсева за обуку. Нарочита се пажња посвећује транспарентности оружаних снага и њиховој одговорности према изборном телу. Искуство стечено кроз Партнерство за мир је значајно допринело сарадњи земаља које учествују у мировним снагама као што су СФОР у Босни и Херцеговини и КФОР на Космету.

Представљајући документ у Бриселу српски министар Вук Јеремић истакао је да је један од стартешких приоритета Србије, поред пуноправног чланства у Европској унији и консолидација изгледа земље за укључивање у евроатлантске интеграције.

– Уверен сам да би, без тих двеју блиско повезаних перспектива, које извиру из Брисела, могао бити драматично умањен подстрек реформи и сарадњи у нашем делу света – рекао је Јеремић. Он није пропустио прилику и да нагласи да је питање будућег статуса Косова и Метохије „најважније и најистакнутије безбедносно питање у Европи”.

is paid to transparency of armed forces and their accountability with regard to the electorate. Experience acquired through the Partnership for Peace Program has contributed significantly to the cooperation of states participating in peacekeeping forces, such as SFOR in Bosnia and Herzegovina, and KFOR in Kosovo. When presenting the Document in Brussels, Serbian minister, Vuk Jeremic, underlined that, apart from full-fledged membership in the EU, one of Serbia's strategic priorities is also the consolidation and strengthening of the country's prospects for entering Euro-Atlantic integrations.

– I am convinced that, without these two closely related prospects, arising from Brussels, the incentive for reform and cooperation in our part of the world would be dramatically reduced – stated Jeremic. He did not fail to use this opportunity to emphasize that the issue of the future status of Kosovo and Metohia presents “the most important and the most prominent security issue in Europe” No matter how welcomed all political parties found the process of joining Partnership for Peace and regarded it as an additional step towards the stabilization of Serbia and the region, there still exist substantial differences of opinion regarding the direction of further integrations, more precisely with regard to joining the NATO.

For instance, the President of Government and the Democratic Party of Serbia, Mr Vojislav Kostunica, declared that Serbia should retain full military neutrality and that our state and national interests require an absence of membership in any military alliance. He added that there are no discrepancies between joining the PFP and refusing to be a member of NATO.

The Democratic Party of Serbia (DSS) has even incorporated the provision on absence of membership in NATO into its program. This party has also launched the initiative aimed at the Serbian Parliament reaching a decision on the impossibility of Serbia becoming a NATO member state if the Kosovo

Ма колико је приступање Партнерству за мир поздрављено од свих политичких странака и оцењено као још један корак у правцу стабилизације Србије и региона, постоје и даље велике разлике према правцу даљих интеграција, тачније уласку у НАТО.

Председник владе и Демократске странке Србије Војислав Коштуница изјавио је, рецимо, да Србија треба да задржи пуну војну неутралност и да њен државни и национални интерес захтевају неприступање било којем војном савезу. Он је додао да нема никакве противречности између приступања Партнерству за мир и одбијању да се буде члан НАТО-а.

ДСС је чак унела у свој програм неприступање Србије НАТО. Ова странка је покренула и иницијативу да Скупштина Србије донесе одлуку да Србија не може да буде чланица НАТО ако косовски Албанци 11. децембра једнострано прогласе независност. У овој странци истичу да свака политичка опција треба да каже свој став, али да се то мора издвојити од државне политике - „државна политика је јасно утврђена одлуком Владе - идемо у ЕУ, идемо у Партнерство за мир, не идемо у НАТО”,

До сада су идеју ДСС да Србија не улази у НАТО подржали само радикали и СПС, док су Г17 и Демократска странка навели да о томе одлучују грађани на референдуму.

Потпредседник Владе Србије и високи функционер Демократске странке Божидар Ђелић сматра да о уласку Србије у организације попут НАТО или ЕУ има право да одлучује искључиво српски народ, а не политичке партије.

Председник Србије Борис Тадић упозорио је странке да је у овом тренутку веома штетно да предлажу дефетистичке одлуке, којима се прејудуцира исход преговора и да страначке промоције оставе за нека друга времена.

За разлику од премијера Коштунице који се никада експлицитно није изјаснио за учлањење у НАТО председник Тадић је у ранијим иступима више пута поновио да је осим Партнерства и Европске уније циљ Србије и улазак у НАТО. Тако је прошле године у Бриселу, после сусрета са генералним секретаром Алијансе Јап де Хоп Схефером, изјавио да је у Србији место у НАТО пошто би и суседи Хрватска, Македонија и Албанија требало да постану чланице Алијансе. Актуелни министар одбране Драган Шутановац (ДС) био је још конкретнији: он је обећао да ћемо до 2010. бити у Алијанси.

Када је реч о државној стратегији, она није тако јасно прецизирана против учлањења у Алијансу: у Нацрту стратегијског прегледа одбране, који мора проћи Скупштину, стоји да је циљ Србије улазак у НАТО, а исти став се понавља и у поменутом Презентационом документу. На све веће разлике према евроатлантским интеграцијама међу коалиционим партнерима српске владе реагују и западна гласила. Тако на пример немачки медији оцењују да се Београд удаљава од Запада и изражавају страховање да би овакав развој могао да се продуби.

Међутим, генерални секретар НАТО-а Јап де Хоп Схефер сматра да НАТО не може себи да дозволи луксуз да Србију остави изван евроатлантских интеграција, јер је, како је рекао, веома важна, ако не и најважнија земља у региону.

Д.С.

Albanians declare unilateral independence on December 11. It is emphasized in this party that each political option should express its views on this issue, but that this must be separated from state policy – “state policy is clearly defined by a Government decision – we are joining the EU, we are joining Partnership for Peace, we are not joining NATO”.

The DSS (Democratic Party of Serbia) idea of Serbia remaining outside of NATO has so far been supported only by the Radicals and the Serbian Socialist Party (SPS), whereas G17 and the Democratic Party stated that this decision should be made by the citizens in a referendum.

Vice-President of the Government of Serbia and Democratic Party high official, Mr Bozidar Djelic, feels that the right to decide upon the entrance of Serbia into organizations such as NATO or the EU rests entirely and exclusively in the hands of

For the time being, nobody within the leading coalition is bringing into dispute the claim for membership in the European Union, however, differences of opinion are apparent when the possibility of joining NATO is concerned

the Serbian people, and not the political parties.

President of Serbia, Mr Boris Tadic, warned the political parties that at this moment it is extremely harmful to be proposing the adoption of defeatist decisions, which serve to prejudge the outcome of the negotiations, and that party promotions should be exercised at another time.

Unlike Prime Minister Kostunica, who has never explicitly come out in favour of NATO membership, President Tadic, in the course of his earlier public addresses, several times repeated that, apart from PfP and EU membership, one of Serbia's objectives was also joining the NATO. Moreover, after a meeting with the Secretary General of the Alliance, Mr Jaap de Hoop Scheffer, he stated that Serbia belongs in NATO, since its next-door neighbours Croatia, Macedonia and Albania are soon to become members of the Alliance. The current Defence Minister of Serbia, Mr Dragan Sutanovac (from the Democratic Party) was even more explicit: he promised that Serbia will be a member of the Alliance by 2010.

With regard to national strategy, it is not that accurately and clearly defined against joining the Alliance: in the Draft of the Strategic Defence Review, which is yet to be passed in the Parliament, it is outlined that Serbia's goal is NATO membership, and the same stance is repeated in the aforementioned Presentation Document.

Western official gazettes are also full of reactions to increasing differences in views among Serbian Government coalition partners regarding Euro-Atlantic integrations. Thus, for example, the German media estimate that Belgrade is moving away from the West and express their concerns that such a development could become more pervasive.

However, NATO Secretary General, Jaap de Hoop Scheffer, cannot allow himself the luxury of leaving Serbia outside the process of Euro-Atlantic integrations, since it is, according to his words, extremely important, if not the most important country in the region.

D.S.

Брзим кораком до Европе

Европа је шанса која се нуди Србији и у дубоком је националном интересу наше земље да постане пуноправна чланица Европске уније, оценио је ових дана потпредседник српске владе Божидар Ђелић, видно задовољан истинским убрзањем процеса европских интеграција. И доиста, Србија је након више од годину дана паузе, најбрже од свих земаља у региону, недавно завршила преговоре о Споразуму о стабилизацији и придруживању, па би овај документ требало да буде парафиран већ средином октобра - у рекордном року од само три недеље након окончања преговарачког процеса.

– Потписивањем Споразума, како је предвиђено до краја године, добићемо статус земље придружене Европи и однос Србије и ЕУ, постаће двострано обавезујући:

Evidently pleased with genuine acceleration in the process of European integrations, Vice-President of the Serbian Government, Mr Bozidar Djelic, recently estimated that Europe presents an opportunity being offered to Serbia and that it is in the utmost national interest of our country to become a full-fledged member of the EU. Indeed, after an interval lasting for over a year, Serbia has recently completed negotiations on the Stabilization and Association Agreement faster than any

other country in the region, therefore, this document should be signed already at the beginning of October – within a record time limit of only three weeks after concluding the negotiation process.

- By way of signing the Agreement, which is scheduled to take place by the end of the year, Serbia shall be granted the status of an associate state, and the relations between Serbia and the EU



Зграда Европског парламента у Бриселу / European Parliament Headquarters in Brussels

њиме ће се дефинисати међусобна права и обавезе до тренутка ступања Србије у чланство Уније и потврдити могућност приступања Србије ЕУ, зависно од развоја друштва и напретка реформи, нагласио је Ђелић уверен да ће „актуелна Влада нашу земљу довести до прага Европске уније”.

Потпредседник српске владе, био је последњих месеци у средишту интересовања домаће јавности управо као личност задужена за европске интеграције, али и као познати и признати економски зналац. Због тога је и његова недавна изјава да је „стратешки циљ Србије да искористи процес европских интеграција како би српска економија постала једна од најконкурентнијих економија Европе и један од најинтересантнијих делова старог континента” морала да има посебну тежину. Ђелић је, додуше, истовремено упозорио и да ће то „бити тешка битка и тест владиног успеха”, али и да ће „влада учинити све да у годинама које долазе растемо по седам одсто, да привлачимо две, три милијарде долара,

Национални интерес и стратешки циљ је да искористимо процес европских интеграција како би српска економија постала једна од најконкурентнијих у Европи, а наша земља демократска стабилна и просперитетна држава, сматра Божидар Ђелић, потпредседник Владе Србије

једну до две велике гринфилд инвестиције сваке године, вредну од 500 до 1,5 милијарде евра. Влада ће се трудити, додао је, при том, Ђелић, да током овог мандата нашу земљу оспособи у институционалном, економском, политичком и геополитичком смислу да постане пуноправна чланица клуба европских земаља, и што је још важније, да обезбеди конкурентност наше привреде и наших институција у таквом окружењу. А просперитетна стабилна демократска Србија на стабилном

shall become bilaterally binding: on the basis of this Agreement, mutual rights and obligations up to the moment of Serbia's entrance into the family of European Union members shall be defined and the possibility of the accession of Serbia to the EU shall be confirmed, depending upon society development

WE WANT BOTH KOSOVO & THE EU

Although cooperation with The Hague Tribunal, or rather, another positive report submitted by The Hague Tribunal during the final round of negotiations presents a clearly outlined condition for the signing of the Association and Stabilization Agreement, European integrations and defining the future status of the Southern Serbian province (Kosovo) present two completely separate processes, stated Mr Bozidar Djelic. Concluding that “there exist no more doubts whatsoever in the absolute resolve of Serbia to finalize its cooperation with The Hague Tribunal, and that this cooperation will soon be completed”, he said that Serbia has to resolve “a relatively complex equation” which has not been dealt with by any of the countries on their road to the EU, and explained the current Serbian stance as follows:

- We are, apart from Cyprus, the only country which does not have full command of its own territory. Nobody is asking us to renounce a significant part of our territory, nor would we ever accept such a proposal. We also do not accept having to make a choice between Kosovo and Europe. We want both Kosovo and Europe, and our European partners realize why the Belgrade stance is thus put forth. And if this Government managed to achieve absolute unity on anything, then it is the issue of Kosovo and Metohia.

and progress in reform implementation, emphasized Djelic, convinced that “the current Government shall bring our country on the threshold of the European Union.”

During the recent months it is the Vice-President of the Government of Serbia who has been the focus of domestic public interest as the person responsible for European integrations, but also as a well-known and widely-acknowledged economic expert. For this reason, his recent statement that “the strategic goal of Serbia is to make use of the process of European integrations in order for Serbian economy to become one of the most competitive in Europe, and one of the most interesting regions of the Old

**In the
fast lane
to Europe**

Балкану, по речима Ђелића јести и наш, али је и интерес Европе. До тада, требало би слово по слово Споразума пренети у праксу.

Чиме су, заправо, резултирали досадашњи преговори? Суштина је да се овим споразумом у наредних шест година између Србије и ЕУ успостави зона слободне трговине. То подразумева даљу либерализацију, а рок је одређен у складу са способношћу српске индустрије и пољопривреде да се прилагоде слободној трговини, али и жељом Србије за што бржим завршетком реформи и приступањем Унији.

Конкретније, док ЕУ овим уговором потврђује слободан приступ робе из Србије европском тржишту, Србија се обавезује да постепено, у прелазном периоду, у наредних шест година, укине царине на увоз робе пореклом из Уније.

ЖЕЛИМО И КОСОВО И ЕУ

Док је сарадња са Хашким трибуналом, односно још један позитиван извештај Хашког трибунала и током завршне рунде преговора, јасно постављен услов за потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању, европске интеграције и дефинисање будућег статуса јужне српске покрајине, два су одвојена процеса, изјавио је Божићар Ђелић. Констатујући да „више нема никакве сумње у апсолутну решеност Србије да оконча сарадњу са Хашким трибуналом и да ће та сарадња веома брзо бити заокружена“, он је рекао да Србија мора да решава „релативно компликовану једначину“ коју није решавала ни једна земља која је кретала ка ЕУ, и садашњу српску позицију објаснио на следећи начин:

– Ми смо, уз Кипар, једина земља која нема у потпуности контролу сопствене територије. Нико ни од нас не тражи да се одрекнемо дела наше територије, нити ћемо ми то икада прихватити. Не прихватамо ни да бирамо између Косова и Европе. Ми желимо и Косово и Европу и наши европски партнери схватају зашто је то тако постављено у Београду. А, ако и око чега постоји постоји тотално јединство у овој влади, то је питање Косова и Метохије, рекао је Ђелић.

Темпо либерализације – за две, пет, односно шест година и степен заштите зависе од степена осетљивости, односно значаја производа за индустрију Србије, због чега су и дефинисане три групе индустријских производа. За производе који се не налазе на овим листама царина ће бити укинута моментом ступања на снагу Споразума. Највећи степен заштите и то током целог транзиционог периода, у следећих пет, односно шест година, имаће кључни сектори домаће индустрије, попут индустрије аутомобила, играчака, обуће, керамике. Укидање царина за пољопривредне производе и њихове прерађевине, рибу и рибље производе биће, такође, постепено – у наредних шест година, уз задржавање царинске заштите за поједине производе (око 20 одсто производа) и након прелазног периода. Постигнут је и договор о петогодишњој високој заштити осетљивих производа као што су месо, млеко и жито. Обезбеђено је задржавање сезон-

Continent” had to carry special weight. Nonetheless, Djelic has simultaneously warned that this “will present a difficult battle and a test of Government success”, but also added that “the Government will do everything in its power to achieve a 7 per cent per annum growth in the years to come, to attract investments amounting to two or three billion dollars, one or two huge Greenfield investments each year, worth from 500 to 1,5 billion euros. Djelic also added that, in the course of this mandate, the Government will strive to liberate our country in the institutional, economic, political and geo-political sense in order for it to become a full member of the European club, and more importantly, to secure the competitive value of our economy and our institutions in such a setting. And according to Djelic, a prosperous, stable, democratic Serbia in the stable Balkans is in our interest, but in the interest of Europe as well. Until then, the Agreement should be put into practice word for word.

What kind of results have the negotiations produced so far?

The essence of this Agreement is to establish a free trade zone between Serbia and the EU. This process implies further liberalization, and the deadline is set in accordance with the capacity of Serbian industry and agriculture to adjust to the new system of free trade, but also determined by Serbia's wish for the fastest possible implementation of reforms and accession to the Union. More specifically, whereas, by means of this agreement, the EU confirms free entry of goods from Serbia into the European market, Serbia pledges to gradually abolish, during the period of transition within the next six years, customs duties on the goods imported from the Union. The pace of liberalization – in two, five, or rather, six years, as well as the degree of protection, depend on the degree of vulnerability, or rather, the significance of the product for Serbia's industry, due to which three groups of industrial products have been defined. Customs duty for the products which are not placed on these lists shall be abolished on entering into force of this Agreement.

The highest degree of protection during the whole period of transition, in the next five, or six years, will be placed on key sectors of domestic industry, such as the automobile, toy, shoe and ceramics industry. The process of abolishing customs duties on agricultural products and their manufactured products, fish and fish products, will also proceed gradually – within the next six years, coupled with retaining customs protection for certain products (around 20 per cent of products) even after the transition period. An agreement has also been reached on retaining seasonal protection for a number of sensitive products, fruit and vegetables, such as tomatoes, paprika, plums and apples. In negotiations with Brussels, Serbia has secured export quotas amounting to 180.000 tons of sugar and 8.700 tons of veal per year, and for the first time, a guaranteed yearly quota for wine exports amounting to 63.000 hectolitres, which will provide the influx of investments in this sector. Negotiations have also resulted in export quotas totalling 15 tons of trout and 60 tons of carp from our country into the EU. In accordance with the conciliated Agreement on Stabilization and Association, the Government and Parliament of Serbia are expected to perform a great amount of work on harmonizing domestic legislation with the European one within a specified time frame.

It concerns around 65.000 pages of laws, regulations, acts,

ске заштите за један број осетљивих производа, воћа и поврћа, попут парадајза, паприка, шљива и јабука. Србија је у преговорима са Бриселом обезбедила и квоте за извоз од 180.000 тона шећера и 8.700 тона телетине годишње, а први пут и гарантовану годишњу квоту за извоз вина од 63.000 хектолитара, што ће омогућити инвестиције у овом сектору. Преговори су резултирали и квотама за извоз 15 тона пастрмке и 60 тона шарана из наше земље у ЕУ.

Српску владу и парламент, према усаглашеном Споразуму о стабилизацији и придруживању, очекује и велики посао на усаглашавању домаћег законодавства са европским и то у прецизираним роковима.

Реч је о око 65.000 страница закона, прописа, уредби, одлука... Само у наредна два месеца Скупштина би требало да усвоји чак 44 закона, од којих је пет већ спремно, а остали ће бити припремљени до краја октобра.

Усклађивање, иначе, почиње у области заштите конкуренције и контроле доделе државних помоћи (субвенција), на терену права интелектуалне својине, јавних набавки, стандардизације и заштите потрошача. Уз то Србија преузима обавезу да за три године од ступања на снагу Споразума примењује правила конкуренције на јавна предузећа и отвори их за конкуренцију из Европске уније, што је рок који ће омогућити прилагођавање ових предузећа тржишној утакмици.

Како би наша земља крајем године требало да отпочне преговоре о уласку на „белу шенгенску листу”, током преговорачког процеса у најкраћем року мораћемо да усвојимо закон о путним исправама, којим би био уведен српски пасош с биометричким подацима, као и законе о граници, азилу и странцима, али и да докаже да имамо пуну контролу ко долази и излази из Србије. И наравно да држава поведе озбиљну борбу против организованог криминала.

Словенија је, рецимо, успела да усвоји 120 закона за дан како би испунила обавезе, док је Бугарска, када се приближавала чланству, неке законе усвајала на енглеском језику па их тек накнадно преводила на бугарски. Због огромног посла који нас чека, мораћемо, предвиђају стручњаци, чак да унесемо измене у пословнику о раду Народне скупштине.

Уговором ће се, иначе, ЕУ и Србија обавезати на сарадњу и у другим областима, као што су социјална политика, образовање и обука, културна сарадња, информисање и комуникација, транспорт, енергетика, животна средина, истраживања и технолошки развој. То ће Србији омогућити приступ програмима технолошког и научног развоја ЕУ, који су неопходни за целокупан развој земље и заустављање „одлива мозга” и одласка младих.

Све у свему, процењује се да ће потписивањем ССП-а и ратификацијом ЦЕФТА споразума, Србија заокружити систем уговорних трговинских односа са суседним државама. Тиме ће за своје произвођаче обезбедити тржиште са више од пола милијарде потрошача, али ће и истовремено постати још привлачнија за инвестирање и пословање.

decrees... In the following two months alone, the Parliament is expected to adopt as many as 44 laws, five of which have already been drafted, whereas the others will have been prepared by the end of October.

The process of harmonization normally begins in the field of competition protection and monitoring the allocation of state subsidies, in the domain of intellectual property law, public procurement, standardization, and consumer protection. In addition to that, Serbia undertakes the commitment to apply competition rules to public enterprises and open them up for European Union competition during the period of three years after the Agreement enters into force, this being the deadline which will enable the adjustment of these enterprises to market competition.

Bearing in mind the fact that, by the end of this year, our country is supposed to enter into negotiations concerning Serbia's inclusion on the White Schengen List, during the negotiation

Mr Bozidar Djelic, Vice-President of the Government of Serbia feels that it is our national interest and strategic goal to make use of the process of European integrations in order for Serbian economy to become one of the most competitive in Europe, and our country a democratically stable and prosperous state

process we will need to pass the Law on travel documents within the shortest possible time-frame, in accordance to which a Serbian passport with biometric data would be introduced, as well as laws on asylum and foreign citizens, but it will also need to prove that we have full control over who comes into and goes out of Serbia. And the state is naturally supposed to conduct a serious fight against organized crime.

For instance, Slovenia has managed to pass 120 laws in one day in order to meet its commitments, whereas, on its approximation to full membership, Bulgaria adopted certain laws in English, translating them into Bulgarian only subsequently. Experts estimate that, due to the enormous volume of work awaiting us, we will have to make amendments to the National Assembly rules of procedure.

Under the stipulations of this Agreement, Serbia shall commit itself to cooperation in various areas, such as social policy, education and training, cultural cooperation, information services and communication, transport, energy industry, the environment, research and technological development. This will provide Serbia with access to the EU technological and scientific development programs, which are essential for the overall development of the country and the prevention of “brain drain” and youth emigration.

All in all, it is estimated that, by signing the Agreement on Association and Stabilization Serbia will have fully completed the system of contractual trade relations with the neighbouring states. Serbia will thus provide a market of over half a billion consumers for its producers, but will simultaneously become increasingly attractive for investments, transactions and business operations.

J.B.

J.V.

ЦЕФТА

улазница за ЕУ



CEFTA (Central Free Trade Agreement) presents a trade agreement between the countries of Central and Southeast Europe. CEFTA was established on December 21st, 1992, at the initiative of Czech Republic, Slovakia, Poland, and Hungary, which discontinued their membership by way of entrance into the EU on May 1st, 2004, which was also the case with Romania and Bulgaria when they entered the European Union on January 1st, 2007. The goal of CEFTA is to facilitate trade and investment in the region. Apart from consolidating economic ties between its members, CEFTA also contributes to the process of European integrations, and the final goal of all signatories of this agreement has always been admission into the EU. CEFTA serves as a replacement

ЦЕФТА (Central Free Trade Agreement) је споразум о трговини између земаља централне и југо-источне Европе. ЦЕФТА је основана 21. децембра 1992. године на иницијативу Чешке, Словачке, Пољске и Мађарске, које су уласком у ЕУ 1. маја 2004. године престале да буду чланице, што се догодило и са Румунијом и Бугарском када су ушле у Унију 1. јануара 2007. године.

Циљ ЦЕФТА је да у региону буду олакшани трговина и инвестиције. ЦЕФТА, поред јачања економских веза међу чланицама, доприноси и процесу европских интеграција, а приступ ЕУ је одувек био циљ свих потписница овог споразума. ЦЕФТА замењује билатералне споразуме о слободној трговини међу земљама југоисточне Европе и осигурава формирање једне зоне слободне трговине у региону. ЦЕФТА је, међутим, не само трговинска иницијатива, већ и инструмент политичке сарадње

Спор због цигарета

Све бивше чланице ЦЕФТА су потписале и споразум придруживању Европској унији, тако да се ЦЕФТА може сматрати и као припрема за пуно чланство у ЕУ. Пољска, Чешка, Мађарска, Словачка и Словенија су се придружиле Европској унији 1.05.2004. године, а Бугарска и Румунија 1.01.2007. год. Хрватска се тренутно

ment for bilateral agreements on free trade between the countries of Southeast Europe and secures the formation of a single free-trade zone in the region. However, CEFTA presents not only a trade initiative, but also an instrument of political cooperation,

Disputes over cigarettes

All the former CEFTA participating countries had also previously signed association agreements with the European Union, thus CEFTA can be considered a preparatory step for full EU membership. Poland, Czech Republic, Hungary, Slovakia and Slovenia joined the European Union on 5 May 2004, and Bulgaria and Romania did so on 1 January 2007. Croatia is currently in the process of accession negotiations, whereas Macedonia has the status of an official candidate country of the EU. With regard to the aforementioned facts, the European Union recommends membership in CEFTA as a good preparation for future EU membership.

Last year in November, Serbia decided not to accept Croatia's request to reduce the levying of import duty on cigarettes, which is indicative of how in that sense and under those conditions Serbia would not be prepared to sign the Agreement on a unique free trade zone in Southeast Europe (CEFTA).

Namely, Croatia has requested that Serbia reduce excise taxes on imported cigarettes and equalize them with excise

налази у процесу приступа преговорима, док је Македонија официјални кандидат за придруживање. С обзиром на поменуте чињенице, Европска унија препоручује чланство у ЦЕФТА као добру припрему за будуће чланство у ЕУ.

У новембру прошле године, Србија је одлучила да не пристане на захтев Хрватске да смањи оптерећење на увоз цигарета и у том смислу и под тим условима Ср-

Србија ће од споразума о трговини између земаља централне и југо-источне Европе имати и економске и политичке користи

бија не би била спремна да потпише Споразум о јединственој зони слободне трговине у југоисточној Европи (ЦЕФТА).

Хрватска је, наиме, од Србије затражила да акцизе за увозне цигарете смањи и изједначи са акцизама на домаће цигарете, а да при том не повећа царину на увоз те робе. На овај начин би српска дуванска индустрија имала слабу заштиту. Јер, важно је напоменути да је царина на увоз цигарета у Србији 15 одсто, док је у Хрватској 38 одсто, а у Европској унији 58 одсто.

Примена споразума ЦЕФТА о слободној трговини у региону довела би до смањења акцизног оптерећења, али би изједначавање „акцизног положаја” довело до лошијег конкурентског положаја српске дуванске индустрије, тврдили су, рецимо, представници „Филипа Мориса”.

Србија је, ипак, потписала нови споразум о приступу Централноевропској зони слободне трговине, на сасланку одржаном 19. децембра 2006. године у Букурешту. У ЦЕФТА, која је тада укључивала Румунију, Бугарску, Хрватску и Македонију, тог истог дана су поред Србије, приступиле и Црна Гора, БиХ, Албанија, Молдавија и Косово (које заступа УНМИК). Споразум је омогућио да Србија послује у оквиру слободне зоне, ослобођење царина, а на производима би, где год били произведени, као земља порекла стајало „мејд ин ЦЕФТА” (made in). У том смислу ЦЕФТА за Србију значи политичку стабилност и економски развој који ће утицати на пораст инвестиција и трговинске размене. Споразум ЦЕФТА такође роњава свим земљама чланицама да модернизују своје економије и учине их конкурентним.

taxes levied on domestic cigarettes, without increasing customs duty on the import of these goods. In this way, the Serbian tobacco industry would have little protection. For it is important to note that customs duty on imported cigarettes amounts to 15 percent in Serbia, whereas in Croatia it equals 38 percent and 58 percent in the European Union.

For example, the representatives of ‘Philip Morris’ company claimed that the implementation of the CEFTA agreement on free trade in the region would result in the reduction of excise taxation burden, but that the equalization of ‘excise position’ would lead to a worse competitive position for the Serbian tobacco industry. Nevertheless, Serbia signed the Accession document to the new Central European Free Trade Agreement at a meeting held in Bucharest on 19 December 2006. Apart from Serbia, on the same day Montenegro, Bosnia and Herzegovina, Albania, Moldavia and Kosovo (represented by UNMIK) also joined CEFTA, which at that time comprised Rumania, Bulgaria, Croatia and Macedonia. The agreement enabled Serbia to conduct business operations within a free zone, exemption from customs duty, and wherever the products may be manufactured on their country of origin label it now said ‘made in CEFTA’. In that sense, for Serbia participation in CEFTA presents political stability and economic development which will influence the increase in investment and commercial transactions. The CEFTA agreements also provide assistance for all member states to modernize their economies and make them more competitive.

Liberalization of visa regime

The entrance of Serbia into the CEFTA family was welcomed by President Boris Tadic, who underlined the fact

Serbia will benefit from the trade agreement between the countries of Central and Southeast Europe both economically and politically

that this agreement is also beneficial for Serbia’s economy the major priority of which is export activity. In addition, he pointed out that the free trade zone presents an essential step without which the entire process of European integrations cannot be successfully completed. Official authorities also stressed that “the countries of the region should now work on the abolition or liberalization of visa regimes, since only in that case CEFTA shall achieve its full effect.”

CEFTA entrance ticket to the EU



Ублажавање визних режима

Председник Борис Тадић поздравио је улазак Србије у ЦЕФТУ и затим нагласио да је споразум благодаран за привреду Србије чији је велики приоритет извоз. Он је такође нагласио да је зона слободне трговине нужен корак без којег се цео процес европских интеграција не може завршити. Званични органи власти такође су истицали да „земље региона сада треба да раде на укидању или ублажавању визних режима, јер ће једино у том случају ЦЕФТА имати пуни ефекат.”

Најављено је да ће Србија до краја септембра ове године ратификовати Споразум о јединственој зони слободне трговине у југоисточној Европи (ЦЕФТА). Отклоњене су све препреке које су постојале у трговинским односима Србије са Хрватском, Босном и Херцеговином и Македонијом, што омогућава усвајање Предлога закона о ратификацији тог споразума у Скупштини Србије.

Акциони план Владе Србије за дуванску индустрију предвиђа изједначавање акциза на домаће и стране цигарете од 1. јануара 2008. године и повећање царине са 15 на 57,6 одсто, са чиме су се сагласиле све земље потписнице.

Такође је битно напоменути да ће све заштитне мере предвиђене ЦЕФТА споразумом престати да важе уласком Србије у Светску трговинску организацију, што је било предвиђено за следећу годину, а да у сваком случају неће важити после 2009. године.

Србија ће приступањем ЦЕФТА највеће користи имати од такозваног принципа дијагоналне акумулације који омогућава да се на тржиште ЕУ по преференцијалном режиму извозе производи у чијој је изради учествовало више земаља чланица.

Што се тиче трговине унутар земаља чланица, Србија осим са Хрватском и Молдавијом, има суфицит у трговини, док четвртина вредности укупног извоза отпада на регион ЦЕФТА и само шест одсто увоза.

Соња Давинић

It has been announced that Serbia will ratify the Agreement on a unique Free Trade Zone in Southeast Europe (CEFTA). All obstacles which existed in trade relations between Serbia and Croatia, Bosnia and Herzegovina and Macedonia have been removed, which enables the adoption of a draft law on the ratification of this agreement in the Serbian Parliament.

The Serbian Government's action plan with regard to tobacco industry envisages the equalization of excise taxes on domestic and foreign cigarettes starting from 1 January 2008, and the increase of customs duties from 15 to 57,6 percent, to which all the signatory countries have agreed.

It is also important to mention that all protective measures provided for under the CEFTA agreement shall cease to be in effect on Serbia's entrance into the World Trade Organization, which was scheduled for next year, and that they will, in any case, cease to be valid after the year 2009.

By joining the CEFTA participation, Serbia will benefit the most from the so-called diagonal accumulation principle, which enables the products, in the manufacturing of which several member countries took part to be exported on the EU market according to preferential regime.

As far as trade between member countries is concerned, apart from commercial transactions with Croatia and Moldova, Serbia has a trade surplus, whereas one quarter of total exports is realised within the CEFTA region and only 6 percent of imports.

Sonja Davinic



Џихад на Интернету

Пише: Исток Бојовић

Концепт глобалне мреже, познатији као Интернет води порекло из 70-тих година прошлог века, из времена врхунца хладног рата и настојања америчког министарства одбране да умањи рањивост своје мреже комуникација од евентуалног нуклеарног напада. Из тих разлога створен је децентрализован систем комуникација од међусобно увезаних компјутерских мрежа, који је временом своју примену нашао у академским круговима. Од краја 80-тих када је прилагођен за комерцијалну употребу, Интернет доживљава драматичну експанзију, дајући потпуно ново значење концепту јавне сфере. По први пут у историји створени су услови за размену идеја и мешање различитих култура таквих размера, да се може говорити о отелотворењу феномена кога је још Меклуан крстио као „глобално село“.

Лак приступ глобалном аудиторијуму, анонимност, брз проток информација, ниски трошкови одржавања веб страница и могућност пласирања мултимедијалних садржаја су особине новог медија чија је појава окарактерисана као револуција у области комуникација. Али његов утицај не ограничава се само на поље комуникација и размене информација, већ и у ширењу демократских вредности у свету и повезивању активиста и бораца за људска права. Интернет је често и једини канал који грађанима ауторитарних система омогућава да заобиђу државну цензуру и званичну пропаганду. Но управо његов глобални карактер, доступност и недостатак правних прописа који би регулисали емитовање на интернету, овај медиј су учинили атрактивним за пласирање идеја и садржаја који се у класичним медијима филтрирају или цензуришу - насиље, порнографија али и поруке екстремиста различитих идеологија.

Оно што поједини аутори називају постмодерни терори-

By Istok Bojovic

The concept of global network, better-known as Internet, dates back to the 1970s and the peak of the Cold War, at a time characterized by efforts on the part of the US Ministry of Defence to reduce the vulnerability of its communications network against potential nuclear attack. Due to this reason, a decentralized communications system was created from interconnected computer networks, which, over time, found its application in academic circles. Since the end of the 1980s, when it was adapted for commercial use, the Internet has been experiencing dramatic expansion, giving a completely new meaning to the concept of public sphere. For the first time in history, conditions were created for the exchange of ideas and mixing of various cultures of such proportions that we can readily speak about the embodiment of a phenomenon which Meculan termed 'the global village' a long time ago.

Easy access to the global auditorium, anonymity, fast flow of information, low costs of web page maintenance and the possibility of marketing multimedia content all present characteristic features of the new medium, the appearance of which was characterized as a revolution in the field of communications. But the influence of Internet is not only limited to the sphere of communications and information exchange, but extends to enabling expansion of democratic values throughout the world and interlinking activists and human rights advocates. The Internet often presents the only channel which provides the citizens within authoritarian systems with the possibility to circumvent state censorship and official propaganda. But it was precisely its global character, accessibility and lack of legal provisions to regulate Internet broadcasting, which have rendered this medium appealing for the placement of ideas and content which are being filtered and censored in the context of traditional media – such as violence, pornography, but also extremist messages propounding various ideologies.

What certain authors call post-modern terrorism has developed precisely through reliance on new technologies, as well as by using the influence which modern mass media have on the perceptions and views of the global audience. Acts of political violence are to the fullest possible extent planned beforehand

Jihad on the Internet

зам развијао се управо ослањајући се на нове технологије, али користећи и утицај који модерни масовни медији имају на перцепцију и ставове глобалне публике. Акти политичког насиља су у највећој мери испланирани и срачунати на начин да привуку пажњу јавности, и упуте одређену поруку, а њихов ефекат је често у сразмери са генерисаним публицитетом. Све већи сензибилитет за утицај на јавно мњење огледа се управо у методологији савременог тероризма, феномен који је подробно анализирао водећи експерт института РАНД, Брус Хофман, у својој књизи „Унутар тероризма“ (Inside terrorism). Да савремени терористи добро разумеју културу спектакла коју у доброј мери генеришу масовни медији, огледа се у начину извођења и тајмингу терористичких напада, вешто манипулишући потребом медија за сензационализмом, шокантним призорима и драматичним и емотивним садржајима.

Асиметрични информативни сукоб

Развој глобалне мреже знатно је изменио процес дистрибуције информација и традиционалну улогу медија, као посредника између извора информација и публике. Сада сваки појединац са приступом интернету може постати дистрибутер информација и допрети до глобалног аудиторијума уз релативно мале трошкове. И терористичке организације су сада у могућности да контролишу целокупан процес производње и дистрибуције информације: од одређивања садржаја, тренутка објављивања, канала и најпосле публике. Нови медиј омогућава овим организацијама да се јавности представе у жељеном контексту а да њихове поруке стигну у изворном облику до реципијента, без претходне селекције или интерпретације од стране класичних медија. Штавише, интернет је отворио могућност и за мултимедијално деловање, односно пласирање комбинације текста, графике и аудио-визуелних садржаја. Објављивање прогласа и промотивних спотова терориста али и снимака бруталних егzekуција талаца или бомбашких напада су садржаји који су постали доступни свима путем популарних претраживача глобалне мреже. И традиционални медији се учестало позивају управо на снимке и информације које се налазе на материјалима терористичких организација. Користећи специфичне предности интернета, исламске терористичке организације су нарочито активне на информативно-пропагандном плану, у тзв. борби за „срца и умове“. Координиране и континуиране активности попримају размере специфичног „асиметричног информативног сукоба“, у којем настоје да се ограниченим ресурсима и технологијом супротставе ономе што доживљавају као оркестрирану медијску кампању Запада. У очима стратега и експерата за безбедност опасност од „сајбер рата“ се обично доводи у везу са активностима као што су упади у компјутерске системе, хакерисање, убацивање вируса ради диверзија на стратешким постројењима... Иницијална страховања по којима ће и интернет бити једна од мета саботажа нису се обистинила - напротив, овај медиј се вешто користи за „нетворкинг“ и повезивање међународног терористичког картела. Како је постмодерни тероризам еволуирао попримајући све више

and devised in such a manner so as to attract public attention and deliver a certain message, and their impact is frequently commensurate with the generated publicity. Increasing sensibility for exerting influence on shaping the public opinion is fully reflected in the methodology of contemporary terrorism, a phenomenon which was thoroughly analysed by the leading expert of the RAND Institute, Bruce Hoffman, in his book 'Inside terrorism'. The notion that modern terrorists have a good understanding of the culture of spectacle which is to a great extent generated by mass media, is reflected in the manner of performing terrorist attacks and their timing, skilfully manipulating the media's need for sensationalism, shocking scenes and dramatic and emotional content.

Asymmetric information clash

The development of global network has significantly altered the process of information distribution and the traditional role of the media as an intermediary between the source of information and the wider public. Each individual with Internet access can now become an information distributor and reach a global auditorium incurring relatively low costs. Terrorist organizations are also in the position to control the entire process of information generation and distribution: starting from identifying and determining media content, the moment of posting, choice of information channels and finally, the audience. The new form of media allows all organizations to present themselves to the public in a desired context and enables their messages to reach the recipients in their original form, without recourse to prior selection or interpretation on the part of traditional media. Moreover, the Internet has opened up the possibility of multimedia operation, or rather, the placement of text combinations, graphics and audio-visual content. The promulgation and posting of terrorist manifestos and promotional clips, but also of the recordings displaying brutal hostage executions or suicide bomb attacks present the content which has become available to all by way of popular global network search engines. The traditional media also frequently refer to precisely the recordings, images and information which can be found on terrorist organization websites and recorded material. Making use of specific advantages of the Internet, Islamic terrorist organizations are especially active in information-publicity field, in a so-called "struggle for hearts and minds". Coordinated and sustained activities are taking on the proportions of a specific "asymmetric information clash", in which they strive to counteract what they perceive as a Western-orchestrated media campaign through the use of limited resources and technology. In the perceptions of strategists and experts for security, the threat of 'cyber war' has usually been related to activities such as computer systems intrusion, hacking, inserting viruses with a view to creating diversions in strategic installations... Initial fears, according to which the Internet was going to present one of the targets of sabotage activities, have not come true - on the contrary, this medium is being skilfully manipulated for networking and interconnecting of international terrorist cartels. As post-modern terrorism evolved, increasingly taking on the shape of decentralized, horizontally organized groups with a more flexible structure, a need arose for a more efficient coordination of their activities through the use of new technologies. The potential dangers arising from Internet abuse on the part of terrorists was emphasized even by the American President George Bush, during his public



форму децентрализованих, хоризонтално устројених група са флексибилнијом структуром, појавила се потреба за ефикаснијом координацијом њихових активности коришћењем нових технологија. Опасност злоупотребе интернета од стране терориста истакао је чак и амерички председник Буш у јавном обраћању септембра 2006.

О значају интернета за екстремисте говоре подаци о алармантном повећању броја сајтова на којима се пропaгира или подржава политичко насиље. Према истраживању професора Габријела Вајмана са Универзитета Хаифа који се сматра водећим ауторитетом у овој области, број сајтова и веб страница које се доводе у везу са терористичким организацијама у периоду од 1998-2006 порастао је са 12 на преко 4800! Тај број је међутим тешко проценити с обзиром да је осим званичних у функцији велики број веб-страница које подржавају акте насиља без формалних веза са терористима.

Сајтови настају и нестају

Напори у сузбијању присуства терориста на интернету за сада су дали ограничене резултате делом и због карактеристика новог медија. Сајтови се изненада појављују,

address in September 2006.

Data on the alarming increase in the number of websites which promote or support political violence is indicative of the kind of significance Internet has for extremists. According to research conducted by Professor Gabriel Weimann of the Haifa University, who is considered to be the leading authority in this field, the number of websites and web pages connected to terrorist organizations has increased from 12 to over 4800, in the period between 1998-2006! However, it is difficult to estimate the exact number taking into consideration the fact that, apart from official ones, there is also a great number of web pages which support acts of violence without having any formal links with terrorists.

Websites appear and disappear

Efforts towards suppressing terrorist presence on the Internet have so far yielded somewhat limited results, partly due to the characteristic features of the new medium. Websites appear suddenly, change form, and disappear soon after, only to re-emerge once again but this time under a different name or online address. If a certain website is removed, the same content reappears through the use of a different provider, while information on its dislocation is transmitted through mailing lists or by way

мењају форму, и убрзо нестају и појављују се под другим именима и онлајн адресама. Уколико неки вебсајт буде уклоњен, исти садржај појављује се преко другог провајдера, док се вест о његовој дислокацији преноси мејлинг листом или директном комуникацијом. Данас су готово без изузетка све важније (пре свих радикалне исламске) терористичке групе присутне на интернету а веб-странице се често администрирају управо са територија земаља ЕУ и САД. Поједине организације подржавају више сајтова, па је тако Ал-Каида данас присутна на неколико десетина веб адреса. Хезболах примера ради подржава три сајта у зависности од циљне групе и намене порука - један има улогу информативне службе, други наводи нападе групе на израелске циљеве а трећи служи као информативни канал за дистрибуцију одабраних вести из региона и света. Једна од организација које промовишу употребу интернета у сврху „дихада“ је и Глобални исламски ме-

Како се борити против све чешћих порука насиља на глобалној мрежи

дијски фронт, који се доводи у везу са радикалним исламским групама.

У својој студији, Габријел Вајман идентификује следеће начине употребе интернета од стране терориста: психолошка дејства, пропаганда, прикупљање информација, комуникација, регрутација и мобилизација, обука и размена информација, планирање и координација активности, прикупљање средстава.

Осврнућемо се укратко на поменуте области:

Прикупљање информација - Уз услов доброг познавања претраживања мреже, укрштањем и анализом информација јавно доступних на интернету (изузимајући заштићене странице, интранет и сл.) може се доћи до сазнања о противнику, потенцијалним метама, али и политичким кретањима и јавном мњењу у одређеној земљи. Могуће је пронаћи и детаљније тактичке информације као што су нацрти и фотографије одређених објеката, мапе, подаци о ратној техници и наоружању, распоред војних јединица, фотографије појединих личности - укратко широк спектар информација које могу послужити у проналажењу слабих тачака противника и планирању акција. Интернет је добар извор и за изучавање доктрине и праксе у борби против тероризма, укључујући и тактику употребе мањих борбених састава. Према наводима института „SITE“ који се бави праћењем активности терориста на интернету, „онлајн“ извештај о слабостима америчког оклопног возила „Страјкер“ које се користи у Ираку, се убрзо након објављивања нашао на сајту Ал-Каиде.

Обука и размена информација - Глобална мрежа је омогућила брзу и дискретну комуникацију између бројних терористичких ћелија које немају чврсте везе и јасну хијерархијску структуру у циљу размене обавештајних података и искустава. Подаци са интернета могу послужити и самоуким екстремистима. Материјали као што су „Приручник за терористе“, „Како направити бомбу“ или „Муџахедински приручник за прављење отрова“, а у новије време „Енциклопедија Дихада“ са Нета може скинути сваки тинејџер, са детаљним инструкцијама за

of direct communication. Nowadays, almost without exception, all relevant (primarily radical Islamic) terrorist groups are present on the Internet, and it is frequently from the territory of European Union countries and the United States of America that the web pages are administered. Certain organizations support several websites, and thus al-Qaeda is currently present on a few dozen of web addresses. For instance, Hezbollah supports three websites depending on the target group and purpose of messages – one has the role of an information service, the second one directs the group's attacks on Israeli targets, and the third one serves as an information channel for the distribution of selected news from the region and the world. One of the organizations which promote the use of Internet for the purposes of 'jihad' is also the Global Islamic Media Front, which is linked to radical Islamic groups.

In his study, Gabriel Weimann identifies the following methods of using and manipulating the Internet on the part of the terrorists: psychological activities, propaganda, information collection, communication, recruitment and mobilization, training and exchange of information, activity planning and coordination, raising of funds. We shall briefly review the mentioned areas:

Collecting information: With the precondition of advanced knowledge in Web search and browsing, by cross-analyzing information publicly available on the Internet (excluding protected web pages, intranet, and the like) discoveries can be made about the adversary, potential targets, but also about political trends and public opinion in a particular country. It is also possible to find more detailed and precise tactical information, such as sketches and photographs of certain objects, maps, data on war techniques and armament, formation of armed forces, photographs of certain individuals – in short, a wide range of information which can provide a useful tool for discovering the enemy's weak points and planning actions. Internet also presents a good source for the study of doctrine and practice in the fight against terrorism, including the strategy of deploying smaller-scale armed formations. According to the statements of 'SITE' (Search for International Terrorists) Institute, which engages in monitoring terrorist activity on the Internet, immediately upon its placement on the Internet, the online report on the weaknesses of the American armed vehicle 'Striker' could be found on the al-Qaeda website.

Training and information exchange: The global network has enabled quick and discreet communication between numerous terrorist cells, which do not have strong links and a clear hierarchical structure, with a view to exchanging intelligence data and experiences. Internet data can also be of use for self-taught extremists. Reference material such as 'A Handbook for Terrorists', 'How to make a bomb' or 'The Mujahedin Poisons Handbook', and the recently published 'Encyclopaedia of Jihad' can be downloaded from the Internet by any teenager, with detailed information about preparing poisons, chemical toxins and gases or homemade explosive devices (the credibility of such material is in many cases disputable). Handbooks can also be found which offer explanations regarding methods of Mujahedin infiltration into Iraq territory for the purposes of participation in the 'Holy War'. Numerous video recordings have also emerged on the Internet, with contents such as military tactics, organizing training camps, or making suicide bomb vests.

прављење отрова или експлозивних направа у кућној радиности (кредибилитет оваквих материјала је у многим случајевима споран). Могу се наћи и приручници који објашњавају начине за инфилтрацију муџахедина на територију Ирака ради учешћа у „светом рату“. Бројни видео материјали су такође осванули на интернету, са садржајима као што су војна тактика, организовање кампова за обуку или прављење самоубилачког прслука.

Планирање и координација акција - Од напада на светски трговачки центар учестали су извештаји безбедносних служби о криптованим порукама и инструкцијама које се могу детектовати на Мрежи. Такве инструкције се, како се наводи, дистрибуирају криптованим мејловима или на веб-страницама за чији приступ је неопходна шифра. Инструкције се могу слати путем анонимних мејлова или коришћењем интернета на јавним местима. Најконтроверзније су спекулације о коришћењу тзв. стеганографије од стране терориста - софистициране методе скривања поруке у иначе обичном тексту, графичком фајлу или аудио/видео запису. Такви случајеви међутим нису јавно потврђени. Интернет је наводно омогућио и организовање симултаних напада више група или појединаца на исту мету, попут недавних бомбашких напада у Лондону. Координација активности путем интернета је нарочито карактеристична за ирачке побуњеничке групе.

Регрутација и мобилизација - У пракси, глобална мрежа се не користи као средство непосредне регрутације, већ више за инспирисање радикалних погледа и индоктринацију. Тим путем мобилишу се истомишљеници који подржавају организацију али не морају бити директно укључени у њене активности. Сматра се да поједине терористичке групе помно прате ко „сурфује“ по њиховим веб-страницама или „онлајн“ форумима, врбујући особе одговарајућег профила.

Прикупљање средстава - По узору на хуманитарне или политичке организације, многе терористичке групе користе интернет странице за прикупљање донација и финансијских средстава, укључујући опције плаћања кредитним картицама. По правилу се за прикупљање средстава користе параван организације које делују јавно и транспарентно - попут хуманитарних фондова, организација за заштиту људских права, без директних веза са екстремистима.

Психолошко-пропагандна дејства

Акти политичког насиља осмишљени су на начин да изазову осећај тензије и страха, опште несигурности и немоћи и парализују једно друштво. У том контексту су и најаве терористичких напада или приказивање драматичних сцена насиља. Утицајем на јавно мњење екстремисти најчешће покушавају да подстакну јавну дебату или изазову колективни осећај кривице и изврше притисак на владајуће структуре неке земље. Насупрот томе, „мекши“ приступ настоји да изазове симпатије и разумевање циљних јавности пропагирањем религиозних или политичких аргумената којима се оправдава насиље. Деловањем у сајбер-простору терористичке групе настоје да заобиђу цензуру и монопол традиционалних медија и наметну се у јавности као алтернативни извор информација у односу на естаблишмент. Подражавањем информативног стила,

Action planning and coordination: Since the terrorist attack on the World Trading Centre, security services have been frequently reporting on encrypted messages and instructions which can be detected on the Internet. According to these statements, such instructions are distributed to encrypted e-mails or posted on web pages the access to which requires a code. Instructions can be sent via anonymous e-mails or by using the Internet in public places. Speculations about the use of so-called 'stenography' – sophisticated methods of hiding messages in a seemingly ordinary text, graphic file or audio/video recording – on the part of terrorists are the most controversial. However, such incidences have not been publicly confirmed. Internet has reportedly facilitated the organization of simultaneous attacks on a single target to be carried out by several groups or individuals, such as the case of recent bomb attacks in London. Coordination of activities via the Internet is particularly characteristic of Iraqi rebel groups.

Recruitment and mobilization: In practice, the global network is not used as a means of immediate recruitment, but rather as a means of inspiring radical views and indoctrination. In this way, sympathizers are mobilised who support the organization, but do not have to be directly involved in the execution of activities. It is believed that certain terrorist groups carefully monitor who 'surfs' their web pages or on-line forums, canvassing and recruiting individuals with suitable profiles.

Raising of funds / Accumulation of resources: Following the

How to fight increasingly common messages of violence on the global network

pattern of humanitarian or political organizations, many terrorist groups use Internet pages for collecting donations and accumulating financial resources, including the option of credit card payment. As a rule, screen organizations which operate publicly and transparently – such as humanitarian funds, human rights organizations, without direct links with extremists – are typically used for accumulating resources.

Psychological-propaganda activities

Acts of political violence are devised in such a manner which is aimed at producing the feelings of tension and fear, general insecurity and weakness, thus leaving a certain society paralysed. Announcements of terrorist attacks or broadcasting dramatic scenes of violence are also employed to serve the same purposes. By means of influencing public opinion extremists are most often trying to encourage public debate or generate collective feelings of guilt, thus exerting pressure on the ruling structures of a particular country. As opposed to that, a 'softer' approach aims to induce fellow-feelings and the understanding of the targeted public by advocating and propagating religious or political arguments which are used as justification for violence. By way of operating within cyberspace, terrorist groups endeavour to circumvent censorship and monopolies exercised by the traditional media, and impose themselves on the public as an alternative source of information with regard to the establishment. It is precisely the freedom of expression and differences of opinion that extremist mouthpieces call upon by way of imitating the informative style, and the reference materials

гласила екстремиста се често позивају управо на слободу изражавања и различитост мишљења, а материјали који промовишу њихову борбу у све већој мери превode на разне светске језике.

Могућност продукције и пласирања мултимедијалних садржаја омогућила је терористичким организацијама да прецизније одреде своје поруке и сегментирају циљне јавности од којих издвајамо основне: симпатизери и потенцијални активисти; међународно јавно мњење (земље које нису директно уплетене у сукоб, али имају политички утицај); јавно мњење непријатељских земаља (или матичне државе уколико је реч о домаћем тероризму). Посебну циљну јавност представљају припадници и сарадници терористичких група - интерна пропаганда у том случају има за циљ да додатно мотивише и ојача подршку организацији. Једна од најважнијих циљних група екстремиста је млађа популација, која се у највећој мери информише путем интернета. На појединим сајтовима могу се наћи и видео игре за тинејџере, у којима играч у улози мухахедина убија америчке војнике.

О значају који се придаје пропагандном деловању говори и пракса радикалних исламских група које често ангажују сниматеље, који камером бележе појединости терористичких акција. Видео записи се затим у ДВД формату дистрибуирају на базарима или путем интернета. Западној јавности познат је случај фантомског „Јуба“ или „багдадског“ снајпера (није утврђено да ли је реч о појединцу), чије акције су захваљујући снимцима попримиле легендарне размере међу ирачким побуњеницима. Објављивање тих снимака од стране ЦНН-а је изазвало оштру полемику у америчкој јавности. Пропагандно деловање екстремистичких покрета је нарочито интензивно у Ираку - Ал Фуркан фондација и Медијска организација Ал Борак су неке од организација специјализованих за продукцију и дистрибуцију пропагандних материјала. Према наводима америчког института „SITE“, деловање исламских фундаменталиста на интернету се доима хаотичним, али је заправо контролисано и устројено. Наиме, информације и саопштења се пласирају из неколико примарних извора, а затим координирано дистрибуирају кроз читаву мрежу придружених веб-страница.

Борба против виртуелног терора

Иако се материјали који промовишу тероризам редовно уклањају са мреже, борба за превласт у сајбер-простору се углавном не ослања на цензуру или ограничавање приступа интернету. Драгоцени обавештајни подаци могу се добити сталним праћењем „онлајн“ комуникације међу екстремистима. Осим превентивних мера, интернет се користи и за офанзивне психолошке операције у циљу сузбијања тероризма. Са аспекта стратешких комуникација, основни циљ сузбијања терористичке пропаганде треба да буде двојак - спречити да се ставови умерене популације радикализују, као и да постојећи симпатизери екстремиста не прибегну насиљу. Америчка администрација улаже видне напоре у успостављање нових извора информисања и канала комуницирања у исламском свету, оснивањем нових радио и ТВ станица на арапском језику. За сада није извесно у којој мери ће се такав приступ

which promote their struggle are being increasingly translated into various languages of the world.

The possibility of production and placement of multimedia content has enabled terrorist organizations to identify their messages more precisely and segment the target publics among which we single out the basic ones: sympathizers and potential activists; international public opinion (countries which are not directly involved in the conflict, but which exert political influence); public opinion of hostile countries (or the mother country in case of domestic terrorism). Members and collaborators of terrorist groups present a special target group – in this case internal propaganda is aimed at providing a source of additional motivation and improving support extended to the organization. One of the most significant target groups for extremists is the young population, which, to the maximum extent possible, obtains information via the Internet. On certain websites there can also be found video games for teenagers, in which a player in the role of a Mujahedin kills American soldiers.

The practice of radical Islamic groups which often hire TV cameramen, who record details of terrorist actions on camera, testify to the significance appropriated to propaganda activities. These video recordings are then distributed on bazaars or via the Internet in DVD format. The Western public is familiar with “Juba” or “the Baghdad sniper” (it is still undetermined whether the event concerned an individual), the significance of whose actions has taken on legendary proportions among Iraqi rebels, primarily owing to camera recordings. CNN’s broadcasting of those recordings caused vigorous debate and controversy within the American public. Propaganda activities of extremist movements are particularly intensive in Iraq – Al Furkan Foundation and Alboraq Media Organization present some of the organizations which specialize in the production and distribution of propaganda materials.

According to the statements of the American ‘SITE’ Institute, the operation of Islamic fundamentalists on the Internet appears chaotic, but is in fact extremely controlled, organized and structured. Namely, information and announcements are placed on the Internet arising from several primary sources, and are then distributed in a coordinated manner throughout the entire network of affiliated web pages.

Fight against virtual terror

Although the materials which promote terrorism are regularly being removed from the network, the struggle for supremacy over cyberspace does not usually rely on censorship or limiting access to Internet. Invaluable intelligence data can be obtained through constant monitoring of online communication between extremists. Apart from pre-emptive measures, the Internet is also used for offensive psychological operations with a view to suppressing terrorism. From the point of view of strategic communications, the main aim of suppressing terrorist propaganda should be twofold – preventing the radicalization of moderate population views, as well as preventing existent extremist sympathizers from having recourse to violence. The US administration is investing appreciable efforts into establishing new sources of providing information and new channels of communication in the Islamic world, through the formation of new TV stations in the Arabic language. It is not certain for now to which extent shall such an approach succeed in counteracting

Глобални интереси исламског фундаментализма на Балкану

Пише: Александар Ђелошевић

Југоисточна Европа, а посебно Балканско полуострво, традиционално је предмет бројних геополитичких, геостратешких и публицистичких анализа као и дебата између балканских, европских и глобалних експерата међународних односа. Данас, упоредо са српским питањем, најконтроверзнији је исход албанског националног питања и буђење политичког ислама или исламског фундаментализма. Под исламским фундаментализмом подразумева се конзервативнија и политизованија интерпретација ислама која је постала веома присутна широм исламског света. Наиме, модерна цивилизација почива на секуларистичкој идеји, која подразумева да је религија приватна ствар појединца. И све док испољавање религијских осећања остаје у домену приватног и не ремети нормалан живот и исту такву слободу других, нема религијског фундаментализма који је друштвено опасан. Фундаментализам постаје она интерпретација једног верског учења која захтева успостављање таквих друштвених односа који крше права загарантована „Пактовима о правима човека” ОУН и „Општом декларацијом о правима човека”. Према шеријатском праву

„Ако треба да бирамо између демократије и диктатуре, ми бирамо демократију. Али ако је то између ислама и демократије, ми бирамо ислам..“

(Ахмад Наваф, члан „Муслиманске браће“ из Јордана)

(насталом од 8. до 10. века) део правних норми који регулише међународноправну материју није посебан део исламског права већ само корпус норми које регулишу односе муслимана и немуслимана, било да се они налазе изван исламске државе или унутар ње. У том смислу шеријатско право налаже муслиманима, било као јединкама, било као заједници, да читавог живота врше исламску мисију – даву, све док се читава земаљска кугла не претвори у јединствену државу. С обзиром на то да је

By Aleksandar Djelosevic

Southeast Europe, and especially the Balkan Peninsula, has traditionally been the subject of numerous geopolitical, geo-strategic and publicistic analyses, as well as debates conducted between Balkan, European and global experts in the field of international relations. Nowadays, alongside the Serbian issue, the most controversial is the outcome of the Albanian national issue and the awakening of political Islam or rather Islamic fundamentalism. The term Islamic fundamentalism implies a more conservative and a more politicised interpretation of Islam, which became extremely widespread throughout the Islamic world. Namely, the concept of modern civilization rests on a secular idea which proposes that religious orientation is an individual's personal matter. And as long as the display of religious sentiments remains in the domain of private life, and does not disrupt normal life and the same religious freedoms of others, there is no religious fundamentalism which could be deemed socially dangerous. Fundamentalism arises from such an interpretation of a religious learning which requires the establishment of the social relations which violate the rights guaranteed in the OUN 'Pacts on Human Rights' and the 'Universal Declaration on Human Rights'. According to Sheriat law (which originated between the 7th and 10th century) one part of the legal codes which regulate international legal matters does not present a special segment of Islamic law, but merely a corpus of norms which regulate the relationship between Muslims and non-Muslims, regardless of whether they abide outside or inside an Islamic country. To that effect, the Sheriat Law prescribes that Muslims, either as individuals or within a community, pursue the Islamic mission – Dava, until the entire Globe transforms into a single unified state. Taking into account the fact that, apart from Islamic, there existed several non-Islamic states at the time when the Islamic legal doctrine was elaborated, it was stipulated that unless non-Muslim political entities want to embrace Islam, a holy war – jihad – should be declared upon such countries. Owing to this reason, according to Islamic legal theory, the whole world is divided into the world of war – dal ar harb, and the world of Islam – dar al islam. This intolerant theory, which is in principle difficult to be accomplished, had to increasingly

пored исламске постојало више неисламских држава, у време елаборирања исламске правне доктрине, одређено је да, уколико немуслимански политички ентитети не желе да прихвате ислам, онда је таквим земљама морао бити објављен свети рат – джихад. Зато се читав свет према исламској правној теорији дели на свет рата – дал ар харб и свет ислама – дар ал ислам. Ова нетолерантна и у основи тешко остварљива теорија у току времена морала је све више да одступа од својих догми. Један од ретких примера покушаја реализације ове доктрине уграђен је у спољнополитичку концепцију Исламске Републике Иран, где у преамбули Устава стоји: „Армија исламске републике и тела за заштиту револуције немају за циљ само заштиту и очување граница, већ исто тако да следе идеологију или, другим речима, да учествују у светом рату на божјем путу и да се боре за ширење божјег суверенитета по свету.” Много од традиционалног ислама је остало као далеки идеал, али је утицао на буђење исламског фундаментализма.

Планетарни замах джихаду дао је ирански ајатолах Рухолах Хомеини поруком из светог града Коме: „Ми смо у рату против неверника. Понесите ову поруку са вама. Ја тражим од исламских нација, од свих муслиманских армија и свих шефова исламских држава, да се придруже светом рату. Треба још пуно непријатеља да се убије, или уништи. Джихад мора да тријумфује.”

Млади Саудијац Осама бин Ладен, који у тренутку Хомеинијевог говора 1979. године има 22 године, никада није заборавио ове речи, као ни већина младих муслимана. Многи млади у муслиманским земљама у то време доживљавају психолошке шокове, ломове, и радикализују се преко ноћи. Појава Хомеинија распалила је ватру код младих да свуда треба увести исламске законе и оснивати исламске државе.

Ислам на простору балканских држава дуго је одавао утисак да је прихватио начин живота модерне цивилизације. Међутим, он тренутно мења став и показује да је његово досадашње залагање за религију попут осталих било само варка, којом је требало заварати противника. Джихад је био суштина егзистенције османске државе. Један од најпознатијих историчара османског царства 20. века Халил Иналџик каже: „Свети рат био је као идеал значајан чинилац у оснивању и развоју османске државе. Друштво у тим крајевима се саобразило са посебном културом и било прожето идеологијом непрекидног светог рата и несусталог ширења дар ал ислама, све док

divert from its dogmas over time. One of the rare examples of an attempt to realize this doctrine is incorporated into the foreign policy concept of the Islamic Republic Iran, where the Preamble of the Constitution states: "The goal of Islamic Republic Army and Revolutionary Guards Corps is not only to guard and preserve the frontiers of the country,

"If we have to choose between democracy and dictatorship, we choose democracy. But if it is a choice between Islam and democracy, we choose Islam."
(Ahmad Navaf, member of 'Muslim Brothers' from Jordan)

but to fulfil the ideological mission, or in other words, to participate in the holy war 'jihad' in God's way and fight to extend the sovereignty of God's law throughout the world". Much of the traditional Islam remained a distant ideal, but influenced to a great extent the awakening and rise of Islamic fundamentalism.

Iranian religious leader and politician Ayatollah Ruhollah Khomeini infused jihad with planetary momentum with his message from the holy city of Qom: 'We are at war against the infidels. Take this message with you. I ask all Islamic nations, all Muslims, all Islamic armies and heads of Islamic states to join the Holy War. There are many enemies to be killed or destroyed. Jihad must triumph.'

A young Saudi Osama Bin Laden, who, at the time of Khomeini's speech, was 22 years old, has never forgotten these words and neither have the majority of young Muslims. Numerous young people in Muslim countries at that time experienced psychological traumas, shocks and disruptions, becoming radicalized over night. The appearance of Khomeini impassioned and inflamed the youth with regard to establishing Islamic states and introducing Islamic laws everywhere.

On the territory of the Balkan states, Islam has long given the impression of accepting the lifestyle characteristic of modern civilization. However, it is currently changing its stance and demonstrating that it's heretofore advocacy of religion equal to all others was just a deception, intended to mislead the enemy.

Jihad presented the essence and foundation stone of Ottoman state existence. One of the most notable historians of the 20th century Ottoman Empire, Halil Inalcik, says: 'The ideal of Holy War was an important factor in the foundation

Global interests of Islamic fundamentalism in the Balkans

не обухвати читав свет.”

У билтену који издаје „Центар за истраживање исламске историје, уметности и културе”, са седиштем у Истанбулу, закључује се: „Освајање Балкана од Турака Османлија у 14. веку донело је правду и цивилизацију у регион и спасло његове становнике од власти која их је тлачила.” Према наведеном цитату закључује се да су Турци дошли да ослободе Бугаре, Србе и Грке од сопствених владара и да је укидање независности балканских држава било напредак за те људе.

Утицај исламског фактора на међудржавне односе и сарадњу муслиманских земаља посебно је дошао до изражаја, у протекле четири деценије, кроз деловање Организације исламске конференције која је једина међународна организација у савременом свету која делује на верској основи. У званичну идеологију ове организације ушло је исламско фундаменталистичко учење које отворено оправдава исламско-османску окупацију Балкана

and development of the Ottoman State. Society in the frontier principalities conformed to a particular cultural pattern imbued with the ideal of continuous Holy War and continuous expansion of the Dar ul Islam – the realms of Islam – until they covered the whole world.”

The newsletter published by the ‘Research Centre for Islamic History, Art and Culture in Istanbul’ concludes: ‘The conquest of the Balkans by the Ottoman Turks in the 14th century brought justice and civilization in the region and rescued its inhabitants from the government which oppressed them.’ According to the mentioned quote, it can be concluded that the Turks came to rescue Bulgarians, Serbs and Greeks from their own rulers, and that the suspension of Balkan states’ independence presented an improvement for those peoples. The influence exerted by the Islamic factor on interstate relations and the cooperation between Muslim countries has become particularly prominent in the past four decades, by virtue of activities undertaken by the Organization of Islamic

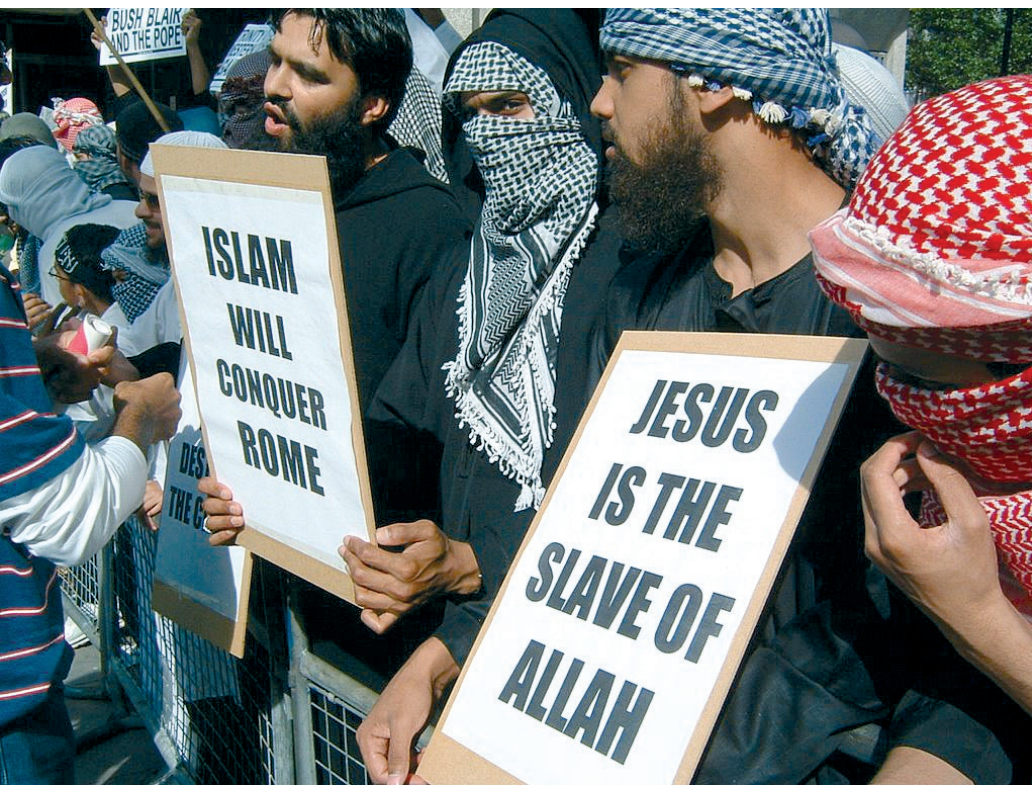
Conference (OIC), which presents the only international organization in the contemporary world operating on a religious basis. The Islamic-fundamentalist teaching which openly justifies the Islamic-Ottoman occupation of the Balkans and creates preconditions for reconquering Balkan regions became a part of the official ideology of this organization. The OIC has an observatory status in the Organization of United Nations, and thus carries out its policy within the framework of a world organization. Before any vote is taken in the OUN, representatives of Islamic states gather together, reach an agreement on their decision and launch into the process of lobbying, primarily through OPEC, Organization of Petroleum Exporting Countries. The objectives of OIC were established at the meeting of the International Council of Mosques in Mecca, Saudi Arabia, which took place on February 1-5, 1992, when the following decisions were adopted:

- That Bosnia and Herzegovina be

recognized as an independent state within the borders established by AVNOJ

- That Kosovo Albanians be assisted in establishing an independent political community
- That the political autonomy of Raška region be recognized
- That Macedonia be restructured in such a way as to establish shared sovereignty between Muslims and Macedonians.

It was precisely by means of OIC that Saudi Arabia, its main initiator and financer, proclaimed itself openly in favour of the Albanian secessionist policy. Immediately upon the outset of religious civil war in Bosnia and Herzegovina, the OIC organized the Fifth Extraordinary Ministerial Conference in the history of its existence. The conference took place from June 17-10, 1992 in Istanbul, which was not accidentally



и ствара претпоставке за поново заузимање балканског простора.. ОИК има статус посматрача у ОУН и тако остварује своју политику у оквиру светске организације. Пред свако гласање у ОУН окупе се представници исламских земаља, договоре своју одлуку и крену у лобирање, пре свега преко ОПЕК-а, организације земаља извозница нафте. Циљеви ОИК-а су дефинисани на сасланку Међународног савета за џамије у Меки у Саудијској Арабији одржаном од 1. до 5. фебруара 1992. Тада су донете следеће одлуке:

- да Босна и Херцеговина буде призната као независна држава у границама које је дефинисао Авној,
- да се помогне Албанцима Космета да формирају самосталну политичку заједницу,

- да се призна политичка аутономија Рашке области,
- да се Македонија преуреди у смислу поделе суверенитета између муслимана и Македонаца.

Саудијска Арабија је као иницијатор и главни финансијер ОИК-а управо преко њега отворено стала на страну албанских сецесионистичких ставова. Одмах после отпочињања верско-грађанског рата у БиХ, ОИК је одржао пету ванредну министарску конференцију. Конференција је одржана 17–18. јуна 1992. године у Истанбулу, који није случајно изабран. На конференцији су донете три резолуције од којих је прва била посвећена БиХ. Тачком 11 ове резолуције позван је Савет безбедности ОУН да војно интервенише против Срба и Србије у корист босанских муслимана. Чланом 23 исте резолуције формирана је Контакт група исламских земаља у ОУН, која је од тада вршила стални притисак на светску организацију да се остваре поменути циљеви. Све наредне акције ОИК-а имале су резолуције о Косову и Метохији. У сваком билатералном сусрету са западним земаљама дипломате исламских земаља траже да ове подрже независност КиМ-а. У замену за то муслиманске земље обећавају јефтинију нафту и помоћ да се реши проблем муслиманског екстремизма у Европи. Аргументација је следећа: екстремизам јача јер народ мисли да ви Европљани нисте учинили довољно да се заустави геноцид над муслиманима на КиМ и у БиХ јер сте крсташки оријентисани. Зато вас терористи нападају. У исто време то јача снаге које ће нас, умерене муслимане, срушити и довести на власт екстремисте какав је Хамас и Ал Каида. А тек онда ћете видети шта је проблем радикалног ислама. Зато дајте независност КиМ-у, то ће умирити екстремисте, а нас ојачати, што ће бити фактор стабилности и мира. За Европу је битно да се створи један модел секуларизованих муслимана који ће остале муслимане привући европским политичким вредностима, јер без тога нема интегрисања све бројније муслиманске заједнице у свим европским земаљама. Посебно је интересантно успоставити паралелну везу са догађајима на Блиском истоку. Упоредо са заоштравањем кризе у Ираку САД су давале све више уступака на Косову и Метохији не би ли ослабиле пажњу муслимана и ублажиле њихов гнев због подршке Израелу и масовне антимуслиманске хистерије после 11. септембра и напада на САД. Ову политику је при крају своје каријере схватио и покојни премијер Србије др Зоран Ђинђић. У последњем интервју који је дао пред смрт на питање у вези са коначним статусом КиМ-а рекао је: „...постојао је ризик да на таласу решавања ирачке кризе и унапред предвидљивог погоршања односа Запада са муслиманским и арапским земаљама ми као земља у целини и са проблемом „коначног статуса“ Космета – поставимо монета за поткусуривање.. Ризик је да неки дођу у искушење да на примеру Космета показују како Запад није против муслимана у целини, него само против Садама Хусеина. Стога сам учинио све што сам могао да својим последњим иницијативама покренемо косметско питање паралелно са питањем Ирака. Моја намера је да свету кажемо да нисмо ничији жетон у резерви, којим би неко намиривао своје дугове.“ Због тога је питање

chosen. Three resolutions were adopted at this conference, the first of which concerned Bosnia and Herzegovina. In Article 11 of this resolution, the OIC calls upon the Security Council of the United Nations to conduct a military intervention against the Serbs and Serbia, in favour of the Bosnian Muslims. Article 23 of the same resolution stipulates the establishment of a Contact Group of Islamic countries within the United Nations Organization, which has since then exerted constant pressure on the world organization with the view to achieving the mentioned objectives. All the following activities of the OIC established resolutions on Kosovo and Metohia. In the course of every bilateral meeting with Western countries, diplomats from Islamic countries requested that the Western ones support the independence of Kosovo and Metohia. In exchange for this, Muslim countries promised cheaper oil and assistance in solving the problem of Muslim extremism in Europe. Their argumentation is as follows: extremism is intensifying because the people think that you, Europeans, have not done enough to stop the genocide against Muslims in Kosovo and Metohia, and in Bosnia and Herzegovina since you are pro-crusade oriented. That is the reason why terrorists attack you. At the same time, this invigorates the forces which will topple us, moderate Muslims, and bring into power extremists, such as Hamas and al-Qaeda. Then you shall experience what is truly a problem of radical Islam. Therefore, you need to grant independence to Kosovo and Metohia, since this will pacify the extremists and fortify us, which will present a factor of stability and peace. It is of great importance for Europe that a model of secularized Muslims be created which will draw other Muslims closer to European political values, since without this process, there is no possibility of integrating the growing Muslim community into all European countries. It is particularly interesting to establish a parallel association with the events in the Middle East. Simultaneously with the ever-worsening crisis in Iraq, the USA granted ever more concessions and claims to Kosovo and Metohia in order to weaken and reduce the focused attention of the Muslims and mitigate their rage over supporting Israel and massive-scale anti-Muslim hysteria and frenzy following the September 11 and the attack on USA. The late Prime Minister of Serbia, Zoran Djindjic, PhD, realized the course of this policy. In his last interview, given shortly before he was killed, answering the question on the final status of Kosovo and Metohia, he said:

‘...there was a risk that on the wave of Iraq crisis resolution and the foreseen deterioration of relations between the West and the Muslim and Arab countries, we, as a country, would become a currency for the settling of accounts. There exists a risk that some succumb to the temptation of demonstrating, on the example of Kosovo, that the West is not against the entire Muslim world, but only against Saddam Hussein. Therefore I have done everything in my power and used my utmost initiative to put forward the Kosovo issue simultaneously with the issue of Iraq. My intention is to state to the world that we are nobody’s spare chip, which someone would find suitable to use for settling their own debts.’ For this reason, the issue of Kosovo and Metohia has become a first-rate Islamic issue, which is extremely significant, contrary to the wishes of many Albanians who have in the past 200 years

Косова и Метохије постало прворазредно исламско питање, што је посебно важно, против воље многих Албанаца који у последњих 200 година покушавају акцијама својих малобројних интелектуалаца да реше албанско национално питање. Такође, не сме се заборавити да је распад Брозове Југославије почео у време његове смрти, у исто време када се повећава анимозитет према исламу због исламске револуције у Ирану коју је извео Хомеини, због чега су албански политичари на све могуће начине настојали да се представе као народ коме је ислам наметнут, што је тачно, али који то никада нису прихватили, што није тачно.

ЗАКЉУЧАК

Ако погледамо верски састав становништва унутар свих појединачних држава на Балкану, поменуте претпоставке у најмању руку делују преувеличавајуће осим у случају Босне и Херцеговине и Албаније. Али ако сагледамо укупан религијски састав становништва на Балкану у последњих неколико деценија, миграције и стопе наталитета у муслимански насељеним крајевима, предвиђања стручњака иду у прилог тврдњама.. Свесни чињенице да са оваквим бројем који је мањински, а без директне подршке из исламског света, то није могуће остварити, муслимани настоје да добију бројчану превласт уз коришћење религије. Хоће верницима проповедају да имају што више деце и истичу да је то директна божја наредба – ако је неко не послуша онда није добар муслиман. Као директна последица горе наведеног, видимо да сваке године на тржиште рада у Приштини излази нових 30.000 младих људи без посла, што ће у једном тренутку неминовно довести до демографске бомбе са непознатим последицама по регион југоисточне Европе.

Главна битка за спречавање исламског фундаментализма на Балкану јесте борба против шиптарског сепаратизма који, представљајући се као борба за национална права, успева да заваља не само стране већ и део српског јавног мњења. НАТО се суочава са најозбиљнијим изазовом од свог оснивања.. Комунизам се у свим елементима показује као много мањи проблем него овај са којим се Запад сада суочава. Уколико вође Ал Каиде убеде исламски свет да прихвате њихове погледе и њихово вођство, предстоји нам дуга и огорчена борба. Европа је, а нарочито њен западни део, сада дом великој и брзо растућој муслиманској заједници, и проблем, док за неке она чак представља и претњу.. Балкан представља одскочну даску исламским терористима у њиховом походу на Европу који за циљ има стварање новог калифата.

Међутим, у већини земаља југоисточне Европе постоје људи који деле наше вредности, саосећају са нама и који би желели да деле наш начин живота. Они схватају слободу и желе да је уживају код куће. Али, уколико су фундаменталисти у праву у својим проценама, и ако победе у свом рату, тада свет чека мрачна будућност, а нарочито онај његов део који прихвата ислам. Од способности Европе да нађе одговор на овај изазов зависи њен опстанак, јер када стварне чињенице избију на видело – биће касно за било какву акцију.

strived to resolve the Albanian national issue through the activities of the few intellectuals among them. It also mustn't be forgotten that the dissolution of Broz's Yugoslavia started at the time of his death simultaneously with the rise of animosity towards Islam due to the Islamic Revolution in Iran spearheaded by Khomeini, for which reason Albanian politicians strived in every way possible to present themselves as a nation upon which Islam was imposed, which is true, but which they have never embraced, which is not true.

CONCLUSION

If we take a look at the religious composition of population within each individual Balkan state, the mentioned assumptions seem exaggerated, to say the least, except in the case of Bosnia and Herzegovina and Albania. However, if we review the entire religious composition of the Balkans population in the past few decades, migrations and birth rates in Muslim-populated areas, expert prognosis seem to support these assertions. Conscious of the fact that with their minority numbers and without direct support from the Islamic world, their objectives are impossible to be achieved, the Muslims strive to gain supremacy in numbers through the use of religion. Imams – so called 'hodzas' – preach to their religious believers the necessity of having as many children as possible and emphasize that this is a direct order from God, which, if it is not complied to, will not produce a good Muslim. As a direct result of the aforementioned fact, we can see 30 thousand unemployed young people appear on the labour market each year, which will at one point inevitably lead to the creation of a demographic time-bomb with unforeseen and unknown consequences for the entire region of Southeast Europe.

The crucial battle fought for the prevention of Islamic fundamentalism in the Balkans is the fight against Albanian secessionism which, under the guise of struggle for national rights, succeeds in misleading and deceiving not only foreign, but also a considerable part of Serbian public opinion. NATO is faced with the most serious threat since its establishment. In all its elements, Communism is proving to be much less of a problem than the one facing the West at the moment. If al-Qaeda leaders manage to convince the Islamic world to accept their views and their leadership, we are about to become engaged in a long and grievous fight. Europe, and especially its Western part, is now home to a large and fast-growing Muslim community, and presents a problem, whereas for some it even denotes a threat. The Balkans presents a springboard for Islamic terrorists in the course of their foray into Europe, the final goal of which is the creation of a new caliphate.

Nevertheless, in most countries of Southeast Europe there are people who share our values, sympathize with us and who would also like to share and participate in our lifestyle. They understand the concept of freedom and want to exercise it at home. But, if fundamentalist are right in their estimates, and win their war, then a sinister future is in store for the world, and especially for that part of it which embraces Islam. The survival of Europe rests upon its ability to find a suitable response to this ultimate challenge, since it will be too late for any kind of action once the actual facts come to light.



КРАЉЕВИНА АУТОНОМИЈА



A KINGDOM OF AUTONOMIES

Медитеран, врелина, плаветно море, жене са посебним тенем, егзотичне плаже, фламенко, глорификација фудбала, тореадори, темпераментан дух., само су неке од асоцијација за које се вежу бројни туристи ове, за многе обећане западноевропске земље. Да би стекла име на светској сцени и користила неке од поменутих брендова, Шпанија је морала да прође кроз периоде успона и падова, од колонијалне силе до унутрашње диктатуре, да би данас поново испливала на површину када су у питању европски, па и светски односи.

Оно што прво пада у очи када се погледа карта Евро-

Тhe Mediterranean, the heat, the azure blue sea, women of a specific complexion, exotic beaches, the flamenco, the glorification of football, bullfighters, hot-blooded spirit are just some of the associations conjured up by the numerous tourists of this Western European country, which presents the promised land in the minds of many people. The first thing that one notices when glancing at the map of Europe and Spain comprised within it, is the exceptional geo-strategic position of this country. Enclosed by the Pyrenees mountain range on the northeast, for centuries Spain has de facto been protected from enemy intrusions threatening from that part of Europe, and by definition presents a

пе и Шпанија у оквиру ње, јесте изузетан геостратешки положај ове земље. Ограђена Пиринејима на североистоку, Шпанија је де факто вековима била заштићена од непријатељских продора из тог дела Европе и по дефиницији је типична полуострвска земља (додуше уз Португал и Андору), полуострва названог по поменutom планинском венцу. С друге стране, на крајњем југу излази на Херкулове стубове, односно мореуз од светске геостратешке важности – Гибралтар. Ништа мање стратешки важна није ни отвореност ка Атлантику. Одатле ће кретати многи морепловци, визионари који ће од Шпаније направити праву поморску велесилу. Све три ствари ће у великој мери предодредити њену целокупну судбину и историјске токове. Свему овоме треба додати још једну занимљивост која одликује Шпанију и утиче на то да управо она буде чувар Средоземља. То су специфична острва разбацана широм водених површина недалеко од копна – Балеарска, Канарска и три мање групе острва недалеко од Африке, плус две енклаве у Мароку.

Друга перцепција о овој земљи која се јавља неутралном посматрачу јесте менталитет људи који живе на овим просторима. Темперамент који овде преовладава у сва-

Локација: Југозападна Европа, граничи се са Француском, Андором и Португалом, окружена са три велике водене површине – Средоземним морем, Атлантским океаном и Бискајским заливом

Главни град: Мадрид

Монарх: Краљ Хуан Карлос I

Величина:

Укупно: 504.782km², копнени део 499.542km², водене површине 5.240km²

Клима: Умерена, са изразито топлим летима у унутрашњости, уз доста кише у приобалном подручју

Становништво: 40.448.191 становника (2007.)

Густина насељености: 220 становника по км²

Животни век: Просечно 79.78 година (мушкарци 76.46, жене 83.32 година)

Раст становништва: 0.116% у 2007. години

Религије: Католици 94%, остали 6%

Језици: Шпански (званични) 74%, каталонски 17%, галицијски 7%, баскијски 2% (званични у регијама)

БДП: 1.109 милијарди долара

Раст БДП-а: 3.9% 2006. године

БДП по становнику: 27.400 долара

Привредна структура: Услуге 55%, индустрија 33%, пољопривреда, шумарство и риболов 17%

Стопа незапослености: 8.1%

Буџет: приход: 488.2 милијарди долара, расход 475.3 милијарди долара

Оружане снаге Шпаније: Армија, Морнарица, Ваздухопловство

Војни издаци: 1.2 % БДП-а

typical peninsular country (however, in addition to Portugal and Andorra), of a peninsula named after the aforementioned mountain range. On the other hand, at the far south it forms a finger of land that points to the Pillars of Hercules, or rather the strait of global geo-strategic importance – the



Гауди: катедрала у Барселони
Gaudi: Catedral in Barcelona

Gibraltar. No less historically significant is Spain's openness toward the Atlantic Ocean. From here numerous seafarers and visionaries set out who would turn Spain into a genuine naval superpower. All three characteristic will to a large extent predetermine its entire destiny and historical trends. One other interesting fact which presents Spain's distinguishing feature and greatly affects its status of the guardian of the Mediterranean should also be added to all of these considerations. The specific islands scattered over water surfaces in close proximity of the mainland – Balearic, Canary, and three small groups of islands near Africa, plus two enclaves in Morocco.

The other perception of this country which comes into the mind of an unbiased observer is the mentality of people who live on this territory. The prevailing temper which rules the everyday lives of Spaniards, amiability, openness, but sometimes even refined arrogance, straightforwardness, enormous sensitivity and indiscretion can be compared with the atmosphere prevailing in the corrida (bullfighting ring). So much excitement, disappointment, rage and love in one place, a place where the boundaries between extreme emotions begin to fade. Indeed, the corrida is a symbol of an intense charge of most diverse feelings and a kind of catharsis, which is precisely what Spain was going through in the 1980s.



кодневном животу, љубазност, отвореност, али понекад и префињена арогантност, непосредност, енормна емотивност, индискретност, могу се поредити са атмосфером која влада у кориди. Толико узбуђења, разочарења, беса и љубави на једном месту, месту где границе између екстремних осећања почињу да бледе. Да, кориди је симбол набоја најразличитијих осећања и нека врста катарзе, управо оно што је Шпанија доживљавала осамдесетих.

Вековна борба

Историјски преглед настанка шпанске државе није једноличан и праволинијски. Укрштање најразличитијих култура и народа на овим просторима, чести ратови, богатство и сиромаштво, победе и порази вековима су били саставни део процеса који су се одигравали на Иберијској позорници. Вијугав је пут од Келта, Ибераца, Римљана, Визигота и Мавара, па до Франка, Европске уније и економске ренесансе. Чак ни у каменом добу овде није било незанимљиво. "Сикстинска капела присторије", односно пећина у Алтамири и надахнуте слике бизона из скоро 15.000 година пре Христа, најавиле су узбудљив живот на овим просторима. Још пре Римљана, важну мада епизодну улогу већ су имали Феничани, Грци, Картагињани. Романизација након Другог Пунског рата која је трајала више од 500 година, покренула је производњу вина, маслиновог уља и злата. У овом периоду и на овим просторима рођени су Трајан, Хадријан, Марко Аурелије, Сенека... Међутим, да ни Пиринеји нису апсолутна заштита показала су у 5. веку племена Вандала, Гота, Визигота, која су сада држала највећи део Иберијског полуострва, искористивши распад Римског царства. Овакав поредак ствари трајао је све до 8. века и освајања ових територија од стране муслимана. Ретке су биле немуслиманске области, а исламизација је узимала маха. Да је ово простор вековних борби показује и унутрашње урушавање исламске заједнице и сукоби између арапског вођства. Процес ослобађања освојених територија – реконквиста, текао је готово све време муслиманске владавине. Ова борба доживеће кулминацију у 13. веку, ослобађањем Кордобе и Севиље, а затим и хришћанским браком краљице Изабеле и краља Фердинанда 1469. године. Ипак, кључном годином може се сматрати 1492. када је покориено последње исламско место, Гранада. То је и година Колумбовог открића Новог света, између осталог, захваљујући краљици Изабели. Мрљу на ову годину баца протеривање Јевреја, тзв. шпанска инквизиција.

Ово је период зачетка, али и наглог успона шпанске империје, која ће бити доминантна у светским размерама током 16. и 17. века. У овом периоду Империја је, осим што је држала цело Иберијско полуострво, досезала чак до Јужне Америке, Мексика, јужних делова Северне Америке, Филипина, Источне Азије, Холандије, јужне Италије и Сицилије. За ову Империју се по први пут с правом могло рећи да у њој сунце никада не залази. Ово је и доба нових открића и појаве колонијализма, што ће у највећој мери омогућити рађање Златног доба Шпаније. Међутим, већ средина 17. века, религијски

Century-long struggle

The historical overview of the formation of the Spanish state is not monotonous and rectilinear. The cross-breeding of most diverse cultures and peoples on this territory, frequent wars, affluence and poverty, victories and defeat have for centuries formed an integral part of the processes taking place on the Iberian scene. It presented a winding road, starting from the Celts, the Romans, the Visigoths and the Moors, leading up to Franco, the European Union and economic renaissance. Not even in the Stone Age did this present an uninteresting area. "The Sistine Chapel of pre-

- **Location:** Southwestern Europe, bordering France, Andorra and Portugal, surrounded by three major water surfaces – the Mediterranean Sea, the Atlantic Ocean and the Bay of Biscay
- **Capital city:** Madrid
- **Monarch:** King Juan Carlos
- **Size:**
- **Total area:** 504.782 sq km,
- **land area:** 499.542 sq km,
- **water area:** 5.240 sq km
- **Climate:** Temperate, with distinctly hot summers in the interior, and a lot of rain along the coastline
- **Population:** 40.448.191 inhabitants (in the year 2007)
- **Population density:** 220 inhabitants per sq km
- **Life expectancy:** an average of 79.78 years (male: 76.46, female: 83.32)
- **Population growth rate:** 0.116% in the year 2007
- **Religions:** Roman Catholics 94%, other 6%
- **Languages:**
- Spanish (official) 74%, Catalan 17%, Galician 7%, Basque 2% (official in religious practice)
- **GDP:** 1.109 billion dollars
- **GDP growth rate:** 3.9% in the year 2006
- **GDP per capita:** 27.400 dollars
- **Economic structure:**
- Services: 55%, industry: 33%, agriculture, forestry and fishery: 17%
- **Unemployment rate:** 8.1%
- **Budget: revenues:** 488.2 billion dollars,
- **expenditures:** 475.3 billion dollars
- **Military structure:** Spanish Armed forces: Army, Navy, Air Force
- **Military spending:** 1.2% GDP



сукоби и крај Тридесетогодишњег рата означавају крах доскорашње империје. Овај фијаско имао је у неку руку и позитивну страну. Наиме, доласком на престо Филипа Петог, шпанска држава била је коначно заокружена, а француска бурбонска династија унела је велики број иновација у политички систем и економију. Али, убрзо је уследила још једна катастрофа. Губитак већи-

Иако формално унитарна, Шпанија има децентрализован механизам власти прилагођен специфичностима шпанских регија, па се тако у свакој од 17 аутономних области бира сопствена скупштина, а свака од 50 провинција има свог гувернера и изабрано веће

не колонија крајем 19. века, нарочито након шпанско – америчког рата, уздрмаће Шпанију и по многима бити главни узрок увођења диктатуре 1939. године. Историја преврата, борби и неизвесности наставља се и у 20-ом веку. Након периода мира с почетком 20. века, Шпанија иако неутрална у Другом светском рату, испишује још једну мрачну страну историје. “Прва битка Другог

historic times, or rather the Altamira cave, and the inspired paintings portraying buffaloes dating back as far as 15,000 years BC, heralded an exciting life in this region. Even before the Romans, the Phoenicians, Greeks and Carthaginians had already played a significant, though secondary role. The process of “Romanization”, following the Second Punic War, which lasted for more than 500 years, stimulated the production of wine, olive oil and gold. During this period, and on this territory, the emperors Trajan, Hadrian, Marcus Aurelius, and the philosopher Seneca were born. However, in the 5th century, the tribes of Vandals, Goths and Visigoths proved that not even the Pyrenees provided absolute protection, and were now in possession of the most part of the Iberian Peninsula, making use of the collapse of the Roman Empire. Such an order of things lasted until the 8th century and the conquering of these territories on the part of the Muslims. Non-Muslim regions were scarce, and Islamization was taking hold. The fact that this is a territory of century-long struggle is further suggested by the internal crumbling of the Islamic community and conflicts between Arabic leadership. The process of liberating conquered territories – ‘reconquista’ (re-taking, reconquest) - lasted for almost the entire period of Muslim rule. This struggle culminated in the 13th century, with the liberation of Cordoba and Seville, and a Christian marriage between Queen Isabella and King Ferdinand in 1469. However, the year 1492, when the last Islamic region, Granada, was defeated, can be considered a crucial one. This also signifies an epochal year of Columbus’ discovery of the New World with the help of Queen Isabella, among all others. This glorious year is marred by the persecution of Jews, or the so-called ‘Spanish inquisition’.

This presents a period of inception, as well as rapid flourishing and rise of the Spanish empire, which will dominate on a world scale throughout the 16th and the 17th century.

During this period, apart from ruling over the entire Iberian Peninsula, Spain's colonial empire covered almost all of South America, Mexico, southern portions of North America, the Philippines, East Asia, the Netherlands, South Italy and Sicily. For the first time then, it could rightly be said that it is an empire where the sun never sets. This was also the age of new discoveries and the emergence of colonialism, which will largely enable and usher in the birth of the Age of Glory for Spain. However, as early as in the 17th century, religious conflicts and the end of the Thirty Years’ War marked the collapse of the heretofore glorious empire. Such a fiasco had, to a certain extent, a positive outcome. Namely, by way of accession to the throne of Philip V, the Spanish state finally became rounded and the French Bourbon dynasty introduced a great number of innovations into the political system and economy. However, another catastrophe followed soon after. The loss of the majority of colonies by the end of the 19th century, and particularly after the Spanish-American War, will unsettle Spain, produce turmoil, and according to many, present the crucial reason for introducing dictatorship in the year 1939. The history of upheavals, struggle and uncertainty shall continue throughout the 20th century. After a period of peace at the beginning of the 20th century, Spain, although neutral in the Second World War, writes



светског рата”, односно Шпански грађански рат (1936-1939), завршиће се успостављањем диктатуре и доласком генерала Франциска Франка (Каудиља) на власт. Три принципа на којима се одржавала диктатура били су: антикомунизам, национализам и католицизам. Због подршке силама осовине била је политички и економски изолована све до шездесетих, када из стратешких разлога и због пријатељства са САД постаје економско чудо. Смрћу генерала Франка и доласком на престо принца Хуана Карлоса најављен је развој демократије и отвореност према свету. Међутим, тињали су још увек унутрашњи проблеми, аутономија појединих области и екстремизам баскијске терористичке групе ЕТА. Уставом из 1978. и давањем широке аутономије регионима само су делимично решени проблеми. ЕТА је наставила са практиковањем тероризма. Кључни моменат који ће детерминисати данашњу позицију Шпаније јесте долазак Социјалистичке радничке партије на власт 1982. године и улазак у НАТО исте године, а затим и у Европску заједницу (данас Европску унију) 1986.

Политичко устројство и изазови у 21. веку

Краљевина Шпанија, конвенционално само Шпанија, је након ауторитарног режима Франциска Франка (владао

out another gloomy page of history. ‘The first battle of the Second World War’, or rather ‘The Spanish Civil War (1936-

Although formally unitary, Spain has a decentralized system of government adjusted to the specificities of Spanish regions, so that an individual parliament is elected in each of the 17 autonomous regions, and each of the 50 provinces has its own major and elected assembly

1939), ended in the establishment of dictatorship and coming into power of General Francisco Franco (Caudillo). The three principles upon which the dictatorship rested were:

anticommunism, nationalism and Catholicism. Due to the support extended to the Axis powers, Spain was politically and economically isolated until the 1960s, when it became an economic miracle due to strategic reasons and its friendship with the USA. The death of General Franco and the accession to the throne of Prince Juan Carlos announced the development of democracy and opening-up to the world. Nevertheless, internal problems and tensions



Гоја: Трећи мај 1808 / Goya: 3th of may 1808

од 1939. до 1975.), трансформисана у парламентарну монархију, потврђену националним уставом из 1978. Од тада, врховну власт има наследни монарх, који је такође и врховни командант војске. Извршна власт је уставом додељена премијеру, кога предлаже монарх (из партије или коалиције која има већину), а бира парламент. Моћ је углавном концентрисана у Савету министара, док Савет држава има саветодавну улогу. Актуелни краљ Хуан Карлос I је на престолу од 1975, а његов наследник је

still smouldered, as well as the question of autonomy of certain regions and the extremism of Basque terrorist group ETA. The adoption of the Constitution of 1978 and granting wide autonomy to regions only partly helped to resolve problems. ETA continued practicing terrorism. A key moment which will determine the present position of Spain is the coming into power of the Socialist Labour Party in 1982 and joining NATO the same year, followed by the admission into the European Community (present-day European

Принц Фелипе. Председник владе Луис Родригез Сапато је на тој функцији од избора 2004. године и председник је Социјалистичке радничке партије Шпаније. Осим владајуће партије, која је одиграла пресудну улогу осамдесетих када је Шпанија ушла у ЕУ, у политичком животу Шпаније најважније место заузима Народна странка (конзервативна странка која је апсорбовала демохришћане и либерале), затим Уједињена левица, а немалу улогу имају и каталонске и баскијске партије. Што се тиче законодавне власти, она је бикамерална. И Конгрес представника и Сенат имају четворогодишњи мандат, с тим што у Сенату 51 од 259 представника постављају региони. Иако формално унитарна држава, децентрализовани механизам власти који је уведен 1978. прилагођен је специфичностима шпанских регија. На основу Устава постоје два типа аутономије, са различитом моћи и утицајем. Тако је Каталонији, Баскији и Галицији додељена квалификација историјских ентитета - "националности" и олакшано остваривање аутономних права. Иначе, свих 17 аутономних области (са укупно 50 провинција) бира сопствену скупштину, а свака провинција има свог гувернера и изабраног веће.

Што се спољнополитичке оријентације тиче, Шпанија је

Union) in 1986.

Political structure and challenges in the 21st century

After the authoritarian regime of Francisco Franco (ruled from 1939 until 1975), the kingdom of Spain, conventionally just referred to as Spain, was transformed into a parliamentary monarchy confirmed by the National Constitution of 1978. Since then, sovereign power has belonged to the hereditary monarch, who is also Commander-in-Chief of Spain's armed forces. According to the Constitution, executive power is conferred on the Prime Minister, proposed by the monarch (from the majority ruling party or coalition), and elected by the National Assembly. Power is mostly concentrated within the Council of Ministers, whereas the Council of State has an advisory role and presents the supreme consultative organ. The present king, Juan Carlos I, has commanded the throne since 1975, and his designated heir is Prince Felipe. President of the Government is Luis Rodríguez Zapatero, who has been performing this function since the elections in 2004, and who is also president of the Spanish Socialist Workers' Party (PSOE). Apart from the ruling party, which played a crucial role during the 1980s when Spain entered the EU, the most important

place in the political life of Spain is assumed by the Popular Party (a conservative party which absorbed both Christian-democrats and Liberals), followed by the United Left, as well as Catalonia and Basque parties, which also play a significant role. As regards the legislative branch of power, it is bicameral. Both the Congress of Deputies and the Senate serve a four-year term, whereas 51 of a total 259 representatives in the Senate are appointed by regional legislatures. Although Spain formally presents a Unitarian state, the highly decentralised mechanism of power, which was introduced in 1978, is adapted to the specificities of Spanish regions. Accord-

ing to the Constitution, there exist two types of autonomy, with distinct powers and influence. Thus, Catalonia, Basque Country and Galicia have been classified as historical entities - "nationalities" and their exercise of autonomous rights and powers has been enabled. Normally, all 17 autonomous regions (with a total of 50 provinces) elect their own legislative assemblies and each province has its own mayor and elected council.

With regard to its foreign policy priorities and orientation, Spain strongly champions relations with the European Un-

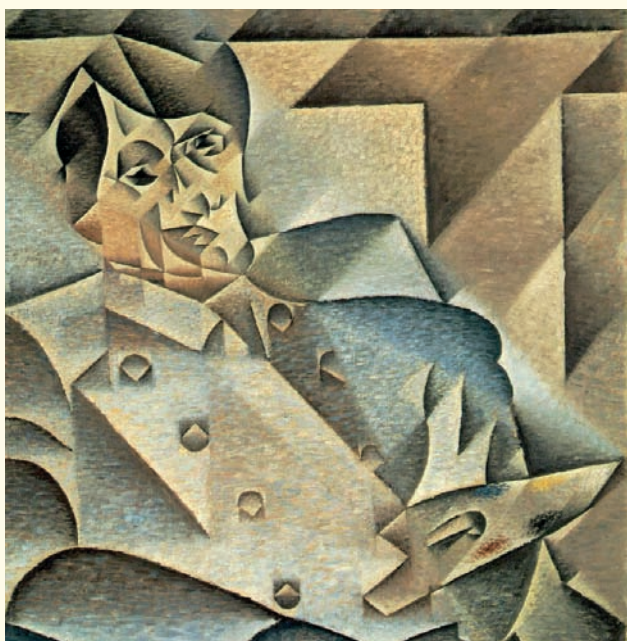


Madrid: Santiago Bernabeu

снажно окренута Европској унији и НАТО-у, а значајне војне и трговинске везе има са САД. Оваква оријентација и свестрана сарадња је јако битна због савремених изазова и претњи, које је нажалост и сама непосредно осетила. Наиме, 11. марта 2004. серија бомбашких напада терориста на возове и железничке станице задесила је главни град Мадрид. У овим нападима погинула је 191 особа, а рањено преко хиљаду. Овај акт изазвао је страх грађана, већу посвећеност безбедности и борби против унутрашњег, али сада и међународног теро-



ризма, као и унутрашње политичке турбуленције. Само три дана касније нови председник владе постаје Луис Сапатеро. У сваком случају, тероризам (било исламски било онај иза кога стоји ЕТА), остаје главни проблем Шпаније у 21. веку. Потенцијални камен спотицања на међународном плану представљају два аутономна града на територији Марока, и стратешки витално важан Гибралтар који је под контролом В. Британије. Још један изазов који стоји пред Шпанијом јесте питање имиграције којих по неким проценама има око 10% од укупног становништва, што је процентуално највећи ниво у ЕУ одмах иза Кипра, а који се објашњава специфичним културним везама са земљама Латинске Америке. Ове везе осим позитивних имају и негативне ефекте у које



Пикасо: Аутопортрет / Picasso: Selfportait

се убрајају организовани криминал и трговина наркотицима, чије је крајње тржиште ЕУ.

Према подацима Светске банке, шпанска економија (према БДП-у) је осма на свету и пета у Европи. Шпанија је надокнадила свој заостатак економским бумом и реформама премијера Аснара 90-их, али су слабе тачке и даље остале црно тржиште, недовољно добар образовни систем и низак ниво инвестирања у истраживање и развој, и то ће бити главни задатак за будућност.

И за крај једна хипотеза. У нашој земљи за оне који прате спорт прва помисао на Шпанију везана је за светског шампиона Формуле 1, Фернанда Алонса, затим сувереног владара на тениској шљаци, Рафаела Надала и el classico. За оне који прате политику, па макар и лаички, Шпанија ће остати упамћена као једна од земаља која је дала подршку пријему Србије у Партнерство за мир и земља у коју су са великом надом упрте очи када је у питању будуће решавање територијалних спорова (напомена: овде није урачуната популација која прати шпанске сапунске серије).

Милан Јовановић

ion and NATO, has significant military and commercial ties with the USA. Such orientation and comprehensive cooperation is extremely significant in view of the contemporary challenges and threats, which it has unfortunately directly experienced itself. Namely, on March 11th, 2004, a series of terrorist bomb attacks on trains and railway stations befell the city of Madrid. 191 people were killed in these attacks, and over a thousand were wounded. This incident gave rise to fears among the citizens, prompted a higher degree of commitment to security and struggle against what now presented not only internal, but also international terrorism, and caused internal political turbulence. Only three days later, a new President of the Government became Luis Zapatero. In any case, terrorism (whether Islamic or the one for which ETA is responsible) remains the main problem of Spain in the 21st century. Two autonomous cities on the territory of Morocco present a potential stumbling block on the international level, and the strait of Gibraltar, controlled by Great Britain, continues to be of strategically vital importance. Another challenge facing Spain is the issue of immigrants which, according to certain estimates, comprise about 10% of the total population, which potentially presents the highest rate in the EU, immediately after Cyprus, and which is explained on the basis of specific cultural ties with the countries of Latin America. Apart from positive, such ties also have negative effects, which include organized crime and drug trafficking, the target market of which is the EU. According to the World Bank data, Spanish economy (with regard to GDP) is the eight largest in the world, and fifth largest in Europe. Spain has managed to recover its lagging position through an economic boom and Prime Minister Anazar's reforms of the 1990s, but its weak points still remained the black market, insufficiently well-developed educational system and a low level of investments in research and development, and these will present the main tasks for the future.

In conclusion, let us present a hypothesis. In our country, for those who follow sports the first thought of Spain is connected with the Formula One world champion Fernando Alonso, the sovereign ruler of tennis clay court, Rafael Nadal, and el classico. For those interested in politics, even as laymen, Spain will always be remembered as one of the countries which extended support for Serbia's admission into the Partnership for Peace, and a country looked upon with great hope with regard to the future resolution of territorial disputes in Serbia (note: not including the population which regularly watches Spanish soap operas).

Milan Jovanovic

Интервју/Interview

Хозе Риера Сикјер

Србија ће бити чланица ЕУ



Photo: CorD magazine

Хозе Риера Сикјер / José Riera Siquier



Господин Хозе Риера Сикјер, амбасадор Шпаније у Београду љубазно се одазвао молби нашег часописа да одговори на неколико питања.

Шпанија је релативно лако успела да пређе са режима који је у основи био диктаторски и трансформише се у демократску државу. Како сте успели у томе?

Шпанија јесте спровела демократску транзицију коју су многи људи похвалили и која је послужила као пример многим земљама света. Међутим, током година када се процес транзиције одвијао, од смрти генерала Франка до консолидације демократије било је много успона и падова, као и инцидента које су изазивале присталице старог режима и који су, на срећу, били неуспешни. Не треба заборавити да је у овом периоду такође постојала намера за спровођењем државног удара. Разлог нашег успеха лежи у постизању консензуса међу свим политичким странкама које су заступљене у парламенту. Све ове политичке странке уложиле су напоре да се одрекну неких својих захтева како би пронашли додирну тачку за постизање консензуса. Захваљујући овом консензусу, Шпанија је доживела најдужи период демократске владавине у својој историји.

Ваша земља је чланица Европске уније. Каква су ваша искуства? Шта сте тим чланством добили, а шта изгубили? Европска правила су строга. Да ли се Шпанци кају што су укинули песету и преузели евро?

Пријем Шпаније у Европску унију представљао је изузетно позитиван корак за нашу земљу у сваком смислу. На пример, у погледу економског и трговинског аспекта, допринели смо развоју великог европског тржишта и захваљујући чињеници што смо чланица Европске уније, делимично смо били у стању и да развијемо сопствену инфраструктуру. Желео бих да додам још један невероватно позитиван исход, а то је промена менталитета коју смо ми Шпанци искусили, и која је учинила модернизацију наше земље могућом. У погледу губитака које сте поменули, морам да кажем да су они били минимални, и то углавном сентименталне природе, као што је била неопходност укидања песете.

Каква су ваша искуства по питању чланства у НАТО?

На исти начин као што је то био случај и са чланством у ЕУ, пријем у НАТО је имао веома повољне импликације по Шпанију, и то не само у области националне безбедности (сада имамо бољи систем одбране), већ и у области модернизације наших оружаних снага. У том погледу бих желео

His Excellency José Riera Siquier, Ambassador of Spain in Belgrade, responded to the request of our magazine to answer a few questions.

Spain managed relatively easy, to transfer itself from what basically presented a dictatorship regime into a democratic country. How did you manage to succeed in this transition?

Spain did have a democratic transition praised by many people, which served as an example to many countries in the world. Nevertheless, during the years when the transition took place, from the death of General Franco until the consolidation of democracy, there were numerous ups and downs, and there were incidents provoked by the supporters of the old regime, which were fortunately unsuccessful. We should not forget that there was also an intent of coup d'etat during this period. The reason for success lies in a consensus reached by all political parties represented in the parliament. All of these political parties made an effort to renounce some of their claims, in order to find a point of consensus. Owing to this consensus Spain has seen the longest period of democracy in its history.

Your country is an EU member. What are your experiences? What did you gain and what did you lose? European rules are strict. Do Spaniards regret leaving the peseta and taking on the euro?

The incorporation of Spain into the EU has been very positive for our country, in every sense. For instance, regarding the economic and commercial aspect, we have contributed in developing the great European market, and, partially, thanks to being an EU member, we were able to develop our infrastructures. I would like to add one, outstandingly positive outcome, and that is a change of mentality which we the Spanish have experienced, and which made the modernization of our country possible. Referring to the losses you mention, I must say they were minimal, mainly sentimental, like having to leave the peseta.

José Riera Siquier

Serbia will be a member of the EU

да нагласим да је чланство у НАТО-у допринело модернизацији наше војске, на институционалном и материјалном нивоу. Захваљујући овом процесу модернизације, наше оружане снаге су данас у Шпанији представљене у веома позитивном светлу и оне, штавише, доприносе ојачању и побољшању имиџа Шпаније у свету.

Шпанија није један од највећих инвеститора у Србији, али чини се да ће она допринети да се ствари ускоро промене на боље подсредством нових улагања. Какви су ваши даљи планови у погледу српске привреде? Да ли су они амбициознији него пре?

Трговински односи између Србије и Шпаније су уистину испод потенцијала који би могли да остваре. Велики број

Што се тиче Косова, Шпанија дели исто мишљење са другим земљама чланицама Европске Уније. Сматрамо да би нови мандат за наставк преговора требало максимално искористити, те се надамо да ће обе стране моћи да постигну договор

историјских разлога могао би да послужи као објашњење за одсуство боље развијених економских односа.

Наша жеља, која уједно представља и један од главних циљева Амбасаде, је да постепено повећавамо степен и интензитет билатералних односа у овом домену. Овде морам да нагласим да последњих година постоји константан раст у обиму трговинских односа. Надамо се да ће се ојачањем српске економије повећати и присуство шпанских компанија, на начин на који се то одвија и у другим суседним државама, као што је то случај у Бугарској или Румунији.

Као што знате, Србија је тренутно суочена са проблемом решавања статуса Косова. Какав је став Шпаније у погледу тог проблема? Шта би Шпанија могла да саветује Србији?

Што се тиче Косова, Шпанија дели исто мишљење са другим земљама чланицама Европске Уније. Сматрамо да би нови мандат за наставк преговора требало максимално искористити, те се надамо да ће обе стране моћи да постигну договор.

По вашем мишљењу, да ли ће Србији у скорој будућности бити омогућен улазак у Европску унију? Да ли нас ви у том погледу подржавате и шта од нас тражите заузврат?

Не постоји сумња да ће Србија у будућности бити чланица Европске уније, као што су то у неколико наврата изјавили шефови држава Европске уније када су се водиле расправе у погледу европских перспектива Србије. Шпанија подржава пријем Србије у ЕУ, и подупиरे наставак преговора у циљу потписивања Споразума о асоцијацији и придруживању, као што се једнако снажно залагала и за пријем Србије у НАТО програм 'Партнерство за мир'.

Милан Јовановић

What are your experiences regarding NATO membership?

In the same way as with the EU, the admission into NATO, has been very favourable for Spain, not only in the field of national security (we have now a better defence), but also in the modernization of our armed forces. In that aspect, I would like to emphasize that being a NATO member has contributed to the modernization of our armies, on an institutional and material level. Thanks to this modernization, our armed forces are seen today in Spain in a very positive light, and furthermore they contribute to strengthen and improve the image of Spain in the world.

Spain is not one of the biggest investors in Serbia, but it seems that it will contribute to things changing for the better soon by way of providing new investments. What are your further plans concerning Serbian economy? Are they more ambitious than before?

The commercial relations between Serbia and Spain are, indeed, below their potential. A large number of historical reasons could explain the absence of economic relations.

Our wish, and this is one of the Embassy's major goals as well, is to progressively increase the bilateral relations in this field.

As far as Kosovo is concerned, Spain shares the same opinion as other EU countries. We consider that the new term to continue negotiations should be used to the maximum, and hope that both sides can reach an agreement

Here I must stress that in recent years there has been a constant increase in commercial relations. We hope that, as the Serbian economy strengthens, the presence of Spanish companies will rise, in the same way that it is happening in other neighbouring countries, like in Bulgaria or Romania.

As you know, Serbia is facing the problem of solving the Kosovo status. What is the Spanish stance with regard to his problem? What would Spain advise Serbia?

As far as Kosovo is concerned, Spain shares the same opinion as other EU countries. We consider that the new term to continue negotiations should be used to the maximum, and hope that both sides can reach an agreement.

In your opinion, is it possible for Serbia to join the EU in the near future? Do you support us in this respect and what do you expect in return?

There is no doubt that in the future Serbia will be an EU member, as it was declared on several occasions by EU Heads of State when there were discussions about the European prospect of Serbia. Spain supports the admission of Serbia into the EU, and has been supporting the continuation of the negotiations for the signing of the Association and Stabilization Agreement, as well as being strongly in favour of the admission of Serbia into the NATO Partnership for Peace Program.

Milan Jovanovic

ГЕНЕРАЛНА СКУПШТИНА АТЛАНТСКОГ САВЕТА СРБИЈЕ



Мирослав Милићевић и Владан Живуловић
Miroslav Milicevic and Vladan Zivulovic

Атлантски савет Србије одржао је 22. маја годишњу Скупштину на којој су оцењивани резултати током прошле 2006. године и разматрани даљи планови за активну подршку политици приближавања земље евроатлантским интеграцијама у наредне две године. По завршетку седнице Скупштине приређен је пријем за све пријатеље и partnere који подржавају рад Атлантског савета. Пријему су присуствовале бројне личности из јавног и политичког живота Србије, као и представници дипломатског кора. Међу гостима су били Бојан Димитријевић, саветник председника Србије, Милан Милановић, директор Дирекције за НАТО при Министарству иностраних послова Србије, Бранислав Милинковић, амбасадор Републике Србије при НАТО-у, Душан Батаковић, амбасадор Србије у Канади, Зоран Јефтић, из Генералштаба Војске Србије, Петар Бошковић, новинар, Јаник Асе, официр за везу НАТО-а и шеф канцеларије НАТО-а, у Београду, потпуковник Терје Хаверстад, војни аташе амбасаде Норвешке у Београду, потпуковник Семјуел Шулт, војни аташе амбасаде САД у Београду, Симон Ванделур, војни аташе амбасаде Велике Британије у Београду, Кент Браун, директор „Јапан табак интернешенела“, Филипо Коломбо, први секретар у амбасади Италије у Београду, и многи други.

Ј. Јеличић

The Atlantic Council of Serbia held (may 22th) the annual General Convention in which members estimated the results from the previous year 2006 and considered further plans for active support to the policy of bringing the country closer to Euro-Atlantic integrations within the next two years. After the convention session was completed, there was a reception for the friends and partners who support the work and contributions of the Atlantic Council. Numerous dignitaries from public and political life of Serbia attended the reception, as well as the members of the diplomatic corps. Some of the guests were Mr. Bojan Dimitirjevic, Counselor to the President of Serbia; Mr Milan Milanovic, Head of the Direction for NATO in the Ministry of Foreign Affairs of Serbia; Mr Branislav Milinkovic, Ambassador of the Republic of Serbia to NATO; Mr Dušan Batakovic, Ambassador of Serbia in Canada; Mr Zoran Jetic from the Army of Serbia Central Command ; Mr Petar Boskovic, journalist; General Yanick Asset, NATO Liaison Officer and chief of the NATO Office in Belgrade; Lt. Col. Terje Haaverstad, Defence attaché in the Embassy of Norway; Lt. Col. Samuel Shult, Air attaché in the USA Embassy; Col. Simon Vandeleur, Defence attaché in the British Embassy in Belgrade; Mr Kent Brown, director of the Japan Tobacco International; Mr Filippo Colombo, the First secretary in the Embassy of Italy in Belgrade and many others.

J. Jelacic



ATLANTIC COUNCIL OF SERBIA GENERAL CONVENTION

ИСТОРИЈСКА ПОСЕТА СЕДИШТУ НАТО-А

По први пут након 50 година једна наша делегација посетила је седиште НАТО-а у Бриселу. Ову посету које је трајала од 27. до 30. јуна ове године за 50-ту генерацију Школе националне одбране организовао је, уз подршку Амбасаде Краљевине Норвешке, Атлантски савет Србије. Посета је имала историјски значај, јер је ово прва генерација која је школо-

вана по НАТО стандардима, и која је посетила седиште НАТО-а у Бриселу и Команду НАТО-а у Монсу. Тим, који је представљао Школу националне одбране, Генералштаб Војске Србије и Министарство одбране, био је изузетан како у погледу презентовања капацитета и потенцијала Републике Србије и њених надлежних институција, тако и у дијалогу који су имали за

својим колегама из НАТО-а. На овај начин је још једном показано да је Србија не само релевантан партнер, него и активан учесник међународних безбедносних процеса и евроатлантских интеграција.

Боравећи у Бриселу ми смо послали снажну поруку колегама из НАТО-а да као партнер нећемо само користити програме, већ и да ћемо уложити максималне напоре да допринесемо размени искустава и знања. Зато ћемо, у пуном капацитету, наставити са оваквим програмима јер је то најефикаснији начин да се унапреде партнерски односи, као и да се сарадња подигне на виши ниво. На овај начин градимо узајамно поверење и разумевање што је основ за напредак. Искрено се надамо да ће овакве посете и сарадња постати традиционалне, као и да ће се оквир међусобне сарадње ВС и НАТО проширити на обострану корист. Подршка и помоћ партнера у реализацији овог пројекта пресудно је допринела да се постављени задаци у потпуности реализују.

Марко Ковачевић



HISTORICAL VISIT TO NATO HEADQUARTERS

For the first time after 50 years, the Atlantic Council of Serbia organized a visit to NATO Headquarters in Brussels for the 50th generation of attendants of the School for National Defence. The visit was supported by the Embassy of the Kingdom of Norway and took place on June 27-30, 2007.

The visit was of historical importance because this is the first generation educated according to NATO standards to visit NATO Headquarters in Brussels and NATO Command in Mons.

The team consisted of members representing the School of National Defence, Headquarters of Serbian Army and

Ministry of Defence was exceptional both in presenting the capacities and potential of the Republic of Serbia and its administrative institutions and in the dialogue they had with their colleagues from NATO. This was the way to demonstrate once more the fact that Serbia is not only a relevant partner but also an active participant in international security processes and Euro-Atlantic integrations. While visiting Brussels, they sent a strong message to their colleagues in NATO that Serbia as a partner shall not only use programmes but also invest maximum efforts to contribute to the exchange of experiences and knowledge.

Thus, we shall continue such programs in full capacity since they present the most efficient way to improve partnership relations and raise the cooperation onto a higher level. In this way we build mutual trust and understanding which presents a basis for advancement. We sincerely hope that such visits and cooperation will become a tradition, as well as that the scope of mutual cooperation between the Serbian Army and NATO will expand to our mutual benefit. The support and help of the partners in the realization of this project was a crucial contribution to complete realization of the given tasks.

Marko Kovacevic

ДОГАЂАЈИ у 2007. EVENTS IN 2007

П риступањем Србије програму Партнерства за мир на Самиту у Риги, остварен је велики циљ свих прогресивних политичких актера у земљи који су кроз својим радом и дугогодишњим залагањем омогући даље приближавања Брисела и Београда. Пуно партнерство у водећим међународним војно-политичким организацијама је далекосежни циљ који тражи још веће напоре и сарадњу свих политичких чинилаца у земљи од институција, преко цивилног сектор и медија до грађана. Атлантски савет Србије интензивно ради на том плану, организује бројне сусрете, припрема пројекте и даје нове иницијативе. Навешћемо само део ових активности у протеклих неколико месеци.

18. јуна - Делегација Атлантског савета Србије била је у посети Драгану Шутановцу, министру одбране Републике Србије. Делегацију АСС чинили су Владан Живуловић, председник, Србобран Бранковић, члан Управног одбора и Марко Ковачевић, извршни директор. На састанку који је протекао у пријатној и радној атмосфери, разговарало се о сарадњи, будућим пројектима као и областима у којима АСС може да помогне својим радом.

14.-17. јун - Атлантски савет Србије организовао је годишњу конференцију Atlantic Association of Young Political Leaders (AAYPL) под називом: „Арена за младе политичаре евро-атлантског региона”. Конференција је одржана у Београду од 14. до 17. јуна 2007. године у организацији Атлантског савета Србије и подршку Секретаријата АAYPL из Норвешке. На скупу су учествовали млади људи из региона који су на важним позицијама у кључним секторима и институцијама у својим земљама, а који оличавају потенцијал и будуће лидере региона. Њима су се придружиле колеге из држава евро-атлантског подручја као што су гости из Норвешке, Немачке, САД и остали.

18. мај - Београдски фонд за политичку изузетност, покренуо је едукативни програм Улога жена у изградњи нове безбедносне парадигме у Србији који је намењен

Б у way of Serbia's admission into the Partnership for Peace Program at the Riga Summit a great goal has been accomplished, the goal of all progressive political actors in the country who through their activities and yearlong efforts have enabled further rapprochement of Brussels and Belgrade. Full partnership in the leading international military-political organizations is a long-term goal which requires far greater efforts and cooperation between all political actors in the country, starting from institutions, the civil sector and the media, to the citizens themselves. The Atlantic Council of Serbia is conducting intensive activities in that sector, organizing numerous conferences, drafting projects and contributing new initiatives.

We are going to outline just some of these activities carried out in the past few months.

June 18 - The delegation of the Atlantic Council of Serbia paid an official visit to the Serbian Minister of Defence, Mr Dragan Sutanovac,. The representatives of the ACS were Mr Vladan Zivulovic, President; Mr Srbobran Brankovic, Member of the Board, and Mr Marko Kovacevic, Executive director of the ACS. The atmosphere in the meeting was pleasant and full of working activity. The topics included mutual cooperation, future projects and fields in which the ACS can help with its work.

June 14-17 - The Atlantic Council of Serbia organized an annual conference of the Atlantic Association of Young Political leaders (AAYPL) entitled "Arena for Young Politicians of Euro-Atlantic region". The Conference took place in Belgrade on June 14-17, 2007 in the organization of the Atlantic Council of Serbia and with the support of the AAYPL Secretariat from Norway. The participants were young people from the region who hold important positions in key sectors and institutions in their countries and who present the potential and future region leaders. They were joined by their colleagues from the countries of the Euro-Atlantic region like Norway, Germany, USA and others.

May 18 - Belgrade Fund for Political Excellence initiated an educational programme on Women's Role in Building a New Security Paradigm in Serbia targeted to the members

посланицама у Скупштини Републике Србије, женама запосленим у сектору безбедности и државној администрацији, затим женама у цивилном сектору и новинаркама. Први семинар са темом Увод у људску и глобалну безбедност одржан је на Фрушкој гори, а Атлантски савет Србије је представљала г-ђица Јелена Јеличић, пројект менаџер

24. април - Безбедносни форум за Централну и Јужну Европу, познат као „Балкан мозаик”, имао је своју прву конференцију у Сарајеву под називом „Јачање цивилног друштва у Босни и Херцеговини”, коју су заједнички организовали АТА, Центар за међународне односе из Бања Луке и Амбасаде Данске и Норвешке у БиХ. Место дешавања дводневне конференција била је Парламентарна скупштина БиХ, а присуствовали су бројни високи званичници и функционери из БиХ и осталих земаља „Балкан мозаика”, новинари, млади политичари и истраживачи. Међу учесницима су били и представ-

of the Assembly of the Republic of Serbia, women employed in the security sector and administration, civil sector and journalists. The first seminar called "Introduction in Human and Global Security" took place on Fruska gora. The Atlantic Council of Serbia was represented by Miss Jelena Jelicic, project manager.

April 24 - Security Forum for Central and South Europe known as 'Balkan Mosaic', organized its first conference in Sarajevo named "Strengthening of Civil Society in Bosnia and Herzegovina". It was organized by a joint effort of ATA, International Relations Centre from Banja Luka and Embassies of Denmark and Norway in Bosnia and Herzegovina (BiH). The two-day conference took place in the Parliamentary Assembly of Bosnia and Herzegovina, and was attended by numerous high officials and authorities from Bosnia and Herzegovina and other "Balkan Mosaic" countries, journalists, young politicians and researchers. Among the participants, present were also the representatives of the



Са скупа у хотелу Палас / Meeting in Palace Hotel

ници Атлантског савета Србије: Илија Ђорђевић, модератор једне од сесија и Милан Јовановић, представник Организације младих у Управном одбору АСС.

23. април - У организацији Microsofta, ББЦ и НАТО-а први пут је организован заједнички скуп на тему „Promoting Peace, Openness and Development”. Форум је одржан у Noordwijk an Zee у Холандији. Идеја овог форума била је да презентује заједничку сарадњу три организатора као и да припреми нову визију и лоцира нове изазове. На скупу су учествовали топ менаџмент Microsofta на челу са Стивом Белмером, извршним директором, Би-Би-Сија на челу са Ричардом Самбруком, директором за глобалне вести, као и сам врх администрације НАТО-а са генералним секретаром Јап де Хооп Схефером. Атлантски савет Србије је представљао његов извршни директор Марко Ковачевић.

Atlantic Council of Serbia, Mr. Ilija Djordjevic, moderator of one of the sessions, and Mr. Milan Jovanovic, representative of the Youth Organization in the Administrative Board of the ACS.

April 24 - Microsoft, BBC and NATO organized, for the first time, a joint assembly on the subject of "Promoting Peace, Openness and Development". The forum took place in Noordwijk an Zee in the Netherlands. The idea behind this forum was to present mutual cooperation of the three organizers, as well as to prepare a new vision and identify new challenges. The participants in the assembly were members of top management of Microsoft led by Steve Ballmer, Microsoft CEO, BBC led by Richard Sambrook, global news director, and the top NATO Administration led by Secretary General, Jaap de Hoop Sheffer. The Atlantic Council of Serbia was represented by its executive director, Mr. Marko Kovacevic.

17. април - Атлантски савет Србије је угостио представнике National War College као и представнике Defence Academy из САД. Том приликом гости су се упознали са презентацијом господина Србобрана Бранковића, директора „Medium Gallup International” на тему „Мишљење јавног мњења у Србији о текућим питањима” као и госпођице Иване Којадиновић о улози и активностима Атлантског Савета Србије

28 март - НАТО у изданицима историје- напори и резултати назив је четрнаестог Међународног форума професора историје одржаног у Сегедину од 28. до 30. марта 2007. године у организацији Центра за сигурносну политику Сегедин. Атлантски савет Србије је на скупу представљао цивилни сектор из Србије на позив Факултета политичких наука у Београду који традиционално доприноси овом значајном догађају кроз учешће студената ФПН и Филозофског факултета катедре за историју, као и младих, амбициозних професора историје из градова Србије. Циљ скупа био је сагледавање и изналажење начина како НАТО и цивилни сектор могу помоћи професорима историје да презентују и прикажу данашње комплексне безбедносне претње и изазове, као и допринос историчара на плану пружања информација шта НАТО данас јесте и каква је његова улога у решавању криза и обезбеђењу мира у свету. Испред Атлантског савета учествовала је г-ђица Јелена Јеличић, његов пројект менаџер.

26. март - Атлантски савет Србије је организовао радну вечеру са генералом Јаником Асетом, директором НАТО канцеларије за везу у Србији. Током састанка је разматрана заједничка сарадња, унапређивање односа и побољшање даљег рада.

23. март - На Мегатренд универзитету у Београду гостовао је Џон Незбит, чувени амерички теоретичар, бивши саветник Америчких председника Линдона Џонсона и Џона Фицџералда Кенедија. Професор Незбит је гостујући предавач на многим престижним универзитетима широм света и предавач по позиву у највећим светским корпорацијама; добитник 15 почасних доктората и вишеструко награђиван аутор. Чувени бестселери којима је предвидео значајне предстојеће глобалне трендове друштвеног, економског и технолошког развоја су: „Мега трендс”, „Re-inventing the Corporation”, „High Tech High Touch”, и други. У најновијем делу „Mind Set”, говорио је током предавања о једанаест начина размишљања као инструментима помоћу којих се врши селекција и процена информација, он склапа делове слагалице која нам пројектује изглед будућности. Професор Незбит је у препуној Мегатрендовој сали одржао врло запажено и инспиративно предавање на тему „Шта нас очекује у будућности”, на којем је представио нове начине разумевања садашњости и сагледавања будућности, и предочио глобалну економску, политичку и културну сцену која ће доминирати наредних неколико деценија, при чему су присутни имали прилику да изразе сопствене начине размишљања кроз разговор са про-

17 April - The Atlantic Council of Serbia hosted the representatives of the National War College as well as the representatives of the USA Defence Academy. On this occasion, the guests were introduced to presentations of Mr. Srbobran Brankovic, director of “Medium Gallup International” on the topic “Serbian Public Opinion on Current Issues”, as well as Miss Ivana Kojadinovic on the role and activities of the Atlantic Council of Serbia.

28 March - “NATO in history books – efforts and results” was the topic of the fourteenth International History Professors Forum organized in Szeged on March 28-30, 2007 by Szeged Centre for Security Policy. In this assembly, the Atlantic Council of Serbia represented the Serbian civil sector on the invitation of the Faculty of Political Sciences in Belgrade, which traditionally contributes to this important event through participation of its students and the students of the Faculty of Philosophy, History Department, as well as young, ambitious history professors from Serbian towns. The goal of this forum was to introspect and find the way for NATO and the civil sector to help history professors present and demonstrate modern complex security threats and challenges, as well as the contribution of historians to providing information on what NATO is today and what its role is in crises management and peacekeeping in the world. The representative of the Atlantic Council of Serbia was Miss Jelena Jelacic, its project manager.

26 March - The Atlantic Council of Serbia organized a formal working dinner with General Yanik Asset, director of NATO liaison office in Serbia. During the meeting they considered mutual cooperation, improvement of relations and further activities.

23 March - Famous American theoretician John Nesbitt, former adviser of American presidents Lyndon Johnson and John Fitzgerald Kennedy, was a guest at Megatrend University. Professor Nesbitt is a visiting professor at many outstanding and prestigious universities around the world and a lecturer by invitation in the biggest corporations of the world. He received 15 honorary doctorates and is a multiply awarded author. His famous bestsellers, in which he anticipated significant upcoming global trends in social, economic and technological development, are: “Mega trends”, “Re-inviting the Corporation”, “High Tech High Touch”, and others. During the lecture he talked about his latest book “Mind set” where he had written about eleven ways of thinking as instruments which help select and assess information. He puts together the pieces of a puzzle which projects the future for us.

In a full assembly hall at Megatrend, professor Nesbitt held a very distinctive and inspiring lecture on the topic “What awaits us in the Future?”, during which he introduced new ways of understanding the present and perceiving the future and outlined the global economic, political and cultural scene which will dominate over the next few decades. In addition to this, the audience had a chance to express their own ways of thinking while talking to professor Nesbitt. He

фесором Незбитом. Промене које се дешавају тако брзо приморавају нас да се „ослободимо грчевитог држања за прошлост и прихватимо будућности”, истакао је Незбит, а тешкоћа је у томе што наш начин размишљања, наши ставови, као и начин одлучивања заостају за стварним стањем зато што се „држимо познате прошлости јер се бојимо непознате будућности”.

Ректор Мегатренд универзитета професор Мића Јовановић, срдечно је захвалио цењеним гостима, којима су се на коктељу у завршници програма придружили бројни представници београдских медија који су пропратили овај догађај. Међу посетиоцима овог догађаја били су и чланови Атлантског савета Србије Илија Ђорђевић и Александар Ђелошевић.

10. март - Британска Војна академија и НАТО били су домаћини радионице о кризном менаџменту која је одржана у Паргу од 10-13 марта. У радионици је учествовало 25 експерата из целог света и Србија као једина земља са простора Балкана. Теме о којима се говорило биле су: стратешко планирање, кризни менаџмент и креирање сценарија. Цео програм трајао је два дана у оквиру којих су на најбољи могући начин биле распооређене презентације као и вежбе везане за примену теоретских ствари о којима се разговарало. Овај модел рада био је изузетно учинковит и планирано је да се његова примена настави и убудуће. Као говорник у програму је учествовао г-дин Марко Ковачевић, извршни директор Атлантског савета Србије који је презентовао искуства Атлантског савета Србије везана за рад у кризним ситуацијама и однос са јавним мњењем.

8. март - Током прве посете Београду након уласка Србије у ПЗМ, господин Јап де Хоп Схефер, Генерални секретар НАТО одржао је предавање у Палати федерације пред представницима институција Републике Србије, невладиног сектора и универзитета, током кога је као кључни циљ своје посете навео залагање за интензивирање сарадње и продубљивање политичког дијалога Србије и НАТО уз напомену да се нада да ће нове српске власти што пре обезбедити услове за јачање те сарадње. Испред Атлантског савета Србије скупу су присуствовали Владан Живуловић председник АСС, Марко Ковачевић извршни директор АСС, др Драган Марковић члан Управног одбора АСС, Андрија Божовић члан АСС, Јелена Јеличић пројект менаџер АСС, Ивана Којадиновић и Милан Јовановић чланови Организације младих АСС.

1. март - EBCO Balkan i Jagello 2000 – Чешки Евро-атлантски савет, организовали су панел дискусију на тему „Партнерство за мир & НАТО - PRO et CONTRA” у свечаној сали Амбасаде Чешке Републике у Београду. Циљ ове дискусије био је представљање различитих мишљења о процесу Атлантских интеграција као и повећање опште информисаности о овом питању. Панел говорник испред Атлантског савета Србије био је Марко Ковачевић његов извршни директор.

Припремила Јелена Јеличић

pointed out that the changes that happen so fast make us “free ourselves from the convulsive grip of the past and embrace the future”. The difficulty is in our way of thinking, our views and decision-making process which fall behind the reality since we “keep to the known past because we fear the unknown future”.

The dean of Megatrend University, professor Mica Jovanovic, expressed his warmest gratitude to the esteemed guests, which were, in the final stages of the program, joined by numerous representatives of the Belgrade media covering this event.

10 March - British Military Academy and NATO hosted a workshop on crisis management, which took place in Prague on March 10-13, 2007. Participants of the workshop comprised 25 experts from the whole world and Serbia as the only country from the Balkans region. The topics were: strategic planning, crisis management and scenario creation. The whole programme lasted for two days with the best possible schedule for presentations and exercises connected to the application of theoretical matters that had been discussed. This model of operation was extremely efficient and its application is planned to continue in the future. Mr. Marko Kovacevic, executive director of the Atlantic Council of Serbia was one of the speakers in the programme. He presented the experience of the Atlantic Council of Serbia with regard to its activities in crisis situations and its relations with the public opinion.

8. March - During his first visit to Belgrade after Serbia joined the Partnership for Peace, Mr. Jaap de Hoop Scheffer, NATO Secretary General, gave a lecture in the Federation Palace to the representatives of the administrative institutions of Serbia, the non-governmental sector and universities, during which he brought forward interceding for more intensified cooperation and the deepening of political dialogue between Serbia and NATO as the key goal of his visit. He also mentioned that he hopes that the new Serbian government will provide conditions for the strengthening of such cooperation. The representatives of the Atlantic Council of Serbia were Mr. Vladan Zivulovic, president, Mr. Marko Kovacevic, executive director, Dr. Dragan Markovic, member of the Administrative Board, Mr. Andrija Bozovic, ACS member, Miss Jelena Jelicic, project manager, Miss Ivana Kojadinovic and Mr. Milan Jovanovic, members of the Youth organization of the ACS.

1. March - EBCO Balkan i Jagello 2000 – Euro-Atlantic Council of the Czech Republic organized a panel discussion on the subject “Partnership for Peace & NATO – PRO et CONTRA” in the ceremonious hall of the Embassy of the Czech Republic in Belgrade. The goal of this discussion was presenting different opinions about the process of Atlantic integrations as well as the increase in universal awareness and knowledge about this issue. The panel speaker for the Atlantic Council of Serbia was its executive director, Mr. Marko Kovacevic.

Prepared by Jelena Jelicic

АРЕНА ЗА МЛАДЕ ПОЛИТИЧАРЕ

Атлантска асоцијација младих политичких лидера (ААУПЛ) чије су чланице земље Европе и Северне Америке, одржала је своју годишњу конференцију трећи пут за редом у Београду од 14. до 17. 6.2007. године. Балканска конференција младих политичких лидера под називом Арена за младе политичаре евро-атлантског региона реализована у сарадњи Атлантског савета Србије, Атлантске асоцијације младих политичких лидера и Балкан мозаика као најширег регионалног пројекта, окупила је младе људе из региона који су на важним позицијама у кључним секторима и институцијама у својим земљама, а који оличавају потенцијал и будуће лидере региона. Подршку и подстрек њиховом раду пружиле су колеге из земаља евро-атлантског подручја попут Норвешке, Немачке, САД и других.

Базично, конференција је имала за циљ јачање регионалне сарадње, подстицање боље комуникације, стварање нових контаката и сарадње младих политичара. Рад конференције обухватио је актуелне погледе на Балкан, политичке погледе популације у Србији и осталим балканским земљама, погледе међународних компанија на пословно окружење у Србији и региону, енергетску безбедност на Балкану, различита искуства из региона на путу интеграција у ЕУ и НАТО, као и савремене претње и изазове са акцентом на борби против корупције и организованог криминала.

Међу говорницима скупа истичемо Братислава Ђорђевића, Генералног директора Дирекције за НАТО и послове одбране при МИП; Џона Инге Ловдала, Генералног секретара ААУПЛ; мајора Ђорђа Петровића, Управа за међународну војну сарадњу при Министарству одбране Републике Србије, Србобрана Бранковића, Директора Gallup International Serbia; Кристофера Ласка, извршног директора корпоративног развоја Теленора Србија; г-дина Јан Линеруда, генералног директора Статкрафта Западни Балкан; Дејана Цветковића, генералног директора Мајкрософта; Милана Милановића, директора Дирекције за НАТО МИП; Стефана Донатија, Мисија ОЕБС у Београду; Мирославу Миленовић, члан УО АСС; Зорана Драгишића, Факултет за безбедност; Харалда Тхоруда, председника YATA и пројект менаџера Балкан мозаика; Марка Ковачевића, извршни директор АСС и многе друге.

J. Јелић



Млади лидери испред Скупштине у Београду
Young Political Leaders in front of the Parliament building in Belgrade

The Atlantic Association of Young Political Leaders (AAYPL), the members of which comprise European and North American countries, provides young Parliament members, counsellors to ministers and political activists of Euro-Atlantic region an excellent forum for meetings, exchanging of experiences and planning further means of cooperation. AAYPL, as a traditional partner and friend of the Atlantic Council of Serbia, organized for the third time in a row, its annual conference in Belgrade on June 14-17, 2007. The Balkan conference of young political leaders entitled "Arena for Young Politicians of the Euro-Atlantic region" was realized in cooperation with the Atlantic Council of Serbia, the Atlantic Association of a Young Political Leaders and the Balkan Mosaic. It gathered young people from the region who hold important positions in key sectors and institutions in their respective countries and who present the potential and future region leaders. They were supported and stimulated in their activities by their colleagues from the countries of Euro-Atlantic region such as Norway, Germany, USA and others.

The goal of the Conference was to strengthen regional cooperation, stimulate better communication, the cration of new contacts and co-operation emphasis on young politicians. Representatives of international companies expressed their view of the business environment in Serbia and the region with special emphasis on the energetic security in the Balkans which significantly contributed to inter-disciplinary spirit of the Conference. Special highlight was placed on the presentation of different types of regional experiences concerning EU and NATO, as well as their experiences in fighting modern threats and challenges with the stress on the fight against terrorism, corruption and organized crime.

We would like to draw attention to the following speakers: Mr Bratislav Djordjevic, General director of the Direction for NATO and Defence in MFA; Mr John Inge Løvdal, Secretary General of the AAYPL; Mr Bojan Dimitrijevic, Deputy Minister of Defence and Human Resources in MD; Mr Srbobran Brankovic, Director of Gallup International Serbia; Mr Christopher Laska, Chief Corporate Affairs Officer, Telenor, Serbia; Mr Dejan Cvetkovic, General director of Microsoft doo; Mr Jan Linerud, General Director, Statkraft, West Balkans; Mr Milan Milanovic, Director of the Direction for NATO, MFA; Mr Stefano Donati, OSCE Mission in Belgrade; Mrs. Miroslava Milenovic, Board Member of the Atlantic Council of Serbia; Mr Zoran Dragisic, Faculty of Security; Mr. Harald Thørud, President of YATA and Balkan Mosaic Project manager; Mr. Marko Kovacevic, Executive Director, Atlantic Council of Serbia and many others.

J. Jeličić

AN ARENA FOR YOUNG POLITICIANS

АКТИВНОСТИ ОМЛАДИНЕ



Омладина Атлантског савета Србије била је и овог пролећа активна.

Делегација Организације младих АСС учествовала је, рецимо, у расправи коју је крајем марта организовао Центар за развој парламентарне дебате (ЦРПД) у Центру лепих уметности „Гварнеријус“. Тема је била Будући статус Косова, а учесници су били подељени у два тима (влада и опозиција) која су покушала да критичким пропитивањем, снагом аргумената, говорништвом и осталим вештинама одбране своје супротстављене ставове. Дебате се одржавају једном месечно, а за учеснике у овом програму организују се и редовни тренинзи на којима се вежбају поменуте способности. Поред извршног директора АСС-а Марка Ковачевића, гости ЦРПД-а били су и Теодора Теодосијевић, Милош Васиљевић, Игор Србљановић, Игор Перић, Александар Ђелосевић и Милан Јовановић.

Асистент на Мегатренд универзитету Владимир Перовић и студент продекан Никола Крушевац, као сарадници Организације младих АСС, учествовали су на 9. школи реформе сектора безбедности коју су организовали ISAC фонд и амбасада Данске. Школа је почела 23. априла и трајала је недељу дана.

У периоду од 16. до 20. маја у Лисабону, Португалија, одржана је симулација Северноатлантског савета о доношењу одлука у овој организацији када је она суочена са кризним ситуацијама. Симулација је била у организацији Атлантског савета Португалије у сарадњи са лисабонским факултетом политичких наука. Кризна ситуација са којом су се суочили учесници била је смештена у једној северноафричкој држави и захтевала је брзо доношење одлука. Током симулације учесници су имали прилику да примене своје вештине презентације, преговарања и лобирања као и држања говора.

The Atlantic Council of Serbia Youth Organization was active this spring as well. For instance, in March, the delegation of the ACS Youth Organization participated in a debate organized by the Center for Development of Parliamentary Debate (CDPD) in the Center of Fine Arts “Gvarnerijus”. The topic was „Future status of Kosovo“, and the participants were divided into two teams (government and opposition), who tried to defend their conflicted views through critical inquiry, force of argument, oratory rethoric and other skills. Debates are being held on a monthly basis, and regular trainings are being organized for participants in this program in which the mentioned skills and competencies are practiced. The CDPD idea is to connect young activists from political parties, student and non-governmental organizations and create networks of responsible future political leaders.

The ACS Youth Organization has thus initiated cooperation and demonstrated readiness, willingness and open-minded attitude with regard to future activities of this kind by way of direct participation of some of its members. Apart from the Executive Director, Marko Kovacevic, CDPD guests were also Teodora Teodosijevic, Milos Vasiljevic, Igor Srbljanovic, Igor Peric, Aleksandar Djelosevic and Milan Jovanovic.

As associates of the ACS Youth Organization, Assistant Professor at the Megatrend University, Vladimir Perovic, and student Vice-Dean, Nikola Krusevac, participated in the ninth consecutive School of Security Sector Reform, organized by the ISAC Fond and the Danish Embassy. The school commenced on the 23rd April and lasted for a week.

In the period encompassing 16th-20th May, a NorthAtlantic Council Simulation was held in Lisbon, Portugal, on the topic of decision making within this organization when it is faced with a crisis situation. The simulation was organized by the Atlantic Council of Portugal in cooperation with the Political Sciences University of Lisbon. The crisis situation which the participants were faced with was located in a North-African state and required quick decision-making. During the simulation the participants were presented with the opportunity to apply their presentation, negotiation, lobbying as well as oratory skills. In this simulation, the Atlantic Council of Serbia was represented by Elizabeth Ester Lojpur.

The Atlantic Council of Serbia organized the annual conference Atlantic Association of Young Political Leaders (AAYPL), entitled ‘Arena for young politicians of the Euro-Atlantic region’. The conference took place from 14th to 17th June, and its aim was to stimulate better contacts and cooperation between young politicians representing the region. The subjects

Представник Атлантског савета Србије на овој симулацији била је Елизабета Естер Лојпур.

Атлантски савет Србије организовао је годишњу конференцију Atlantic Association of Young Political Leaders (AAYPL), под називом Арена за младе политичаре евроатлантског региона. Конференција је трајала од 14. до 17. јуна, а њен циљ био је да подстакне боље контакте и сарадњу младих политичара који представљају регион. Теме за овај скуп пажљиво су одабране са фокусом на део посвећен корупцији, евроатлантским интеграцијама и размени искустава балканских земаља са партнерима из евроатлантске заједнице. Учесницима је организована посета Скупштини Републике Србије, Министарству иностраних послова и Министарству одбране.

На конференцији су између осталог говорили и Братислав Ђорђевић, генерални директор Дирекције за НАТО и послове одбране при МИП-у, Џон Инге Ловдал, генерални секретар ААУРЛ-а, Бојан Димитријевић, помоћник министра одбране за људске ресурсе при МО, Србобран Бранковић, директора Галупа интернешенел Србија, Кристофер Ласк, извршни директор корпоративног развоја Теленора Србије, Дејан Цветковић, генерални директор Мајкрософт софтвера, Јан Линеруд, генерални директор Штатkraftа за западни Балкан, Милан Милановић, директор Дирекције за НАТО МИП-а Србије, Стефано Донати, из Мисије ОЕБС-а у Београду, Мирослава Миленовић, члан УО АСС-а, Зоран Драгишић са Факултета за безбедност, Харалд Тхоруд, председник YATA и пројект-менаџер „Балканског мозаика“, Марко Ковачевић, извршни директор АСС-а, и многи други.

Николина Шашо, испред Атланског савета Србије, учествовала је на овогодишњем дванаестом по реду семинару у Португалији 'PAYS', одржаном у Синтри у трајању од 8 дана, на тему 'Да ли НАТО постаје глобална организација?'. Учесници дебате су били истакнути представници омладине из преко 20 земаља света, а предавања су држали угледни професори и доктори са Факултета политичких наука у Лисабону, Института за војне студије, Института за међународне стратегијске студије, Министарства одбране, НАТО, Португалског геополитичког центра, итд. Један део семинара био је посвећен и посети удруженој команди НАТО-у Лисабону, где су учесници имали прилику да се упознају са хуманитарним акцијама НАТО у Пакистану, стратегијом снага за брзо реаговање, као и са структуром и организацијом саме удружене команде у Португалу. Финални закључци изнети по завршетку семинара недвосмислено указују на све већи глобални утицај ове организације у новом безбедносном контексту.

for this assembly were carefully chosen with a focus on the segment devoted to corruption, Euroatlantic integrations and the exchange of experiences between Balkan countries and their partners from the Euroatlantic community. A visit to the Republic of Serbia Parliament, the Ministry of Foreign Affairs and the Ministry of Defence was organized for the participants. Young people from the region who hold important positions in key sectors and institutions of their respective countries, and who present the potential and future leaders of the region were joined by colleagues from the Euroatlantic region states, such as guests from Norway, Germany and the USA.

The speakers who addressed the conference were, among others, Bratislav Djordjevic, managing director of NATO Directorate and Defence Affairs in the Ministry of Foreign Affairs, John Inge Lowedal, AAYPL secretary general, Bojan Dimitrijevic, Human Resources Assistant to the Minister of Defence in the Ministry of Defence, Srbobran Brankovic, Director of Galup International Serbia, Christopher Lask, Executive Director of Corporative Development in Telenor Serbia, Dejan Cvetkovic, managing director of Microsoft Software; Jan Linerud, managing director of Stadtkraft, Western Balkans, Milan Milanovic, Director of NATO Directorate in the Serbian Ministry of Foreign Affairs, Stefano Donati, from the OSCE mission in Belgrade, Miroslava Milenovic, member of the Atlantic Council of Serbia Board of Directors, Zoran Dragisic of the Faculty of Defence, Harald Thoroud, YATA President and 'Balkan Mosaic' project manager, Marko Kovacevic, ACS executive director and numerous others.

Nikolina Saso, as a representative of the Atlantic Council of Serbia, participated in this year's twelfth consecutive Portugal seminar "PAYS", which took place in Sintra, occupying the period of 18 days, on the subject 'Is NATO going global?' The participants in the debate were distinguished youth representatives from over 20 countries of the world, and lectures were given by eminent professors and PhDs from the Faculty of Social and Political Sciences in Lisbon, the Institute of Higher Military Studies, the Institute of International Strategic Studies, the Ministry of Defence, NATO, Portuguese Centre of Geopolitics, etc. One part of the seminar was also devoted to visiting the NATO Allied Joint Command in Lisbon, where the participants were presented with the opportunity to become familiar with NATO Humanitarian Relief missions in Pakistan, the strategy of Rapid Response Forces, as well as the structure and organization of the Allied Joint Command Headquarters in Portugal. The final conclusions outlined on the completion of the seminar undoubtedly point to the increasing global reach of this organization in a new security context.

J.J.

J.J.

Youth Organization Activities

СПОМЕН НА ГОРАНА ПОПОВИЋА



Када неко определи живот према ширим циљевима и у корист заједнице чијим се делом осећа, његова лична прича често остаје по страни. Понекад се, пак, тек трагичан сплет околности постара да о њему самоме проговоримо нешто више, у прошлом времену, с поносом али и великом тугом.

Горан Поповић био је један од нас – млад, амбициозан и вредан човек

чије су могућности сезале у будућност ове земље. Живео је брзо и полетно. Стицао знање и пријатеље у земљи, региону и свету, баш као сви ми који се осећамо делом овог света и времена, далеко од изолационистичких траума Србије у којој смо расли. Несрећним случајем преминуо је у својој 26-ој години живота. Овим редовима исписујемо спомен поносни на њега какав је био, а тужни због свега што је тек могао бити.

Горан је рођен у Нишу 25. јануара 1981. године. Дипломирао је на смеру за међународне односе Факултета политичких наука у Београду, а током студија ангажовао се у раду више невладиних организација које се баве евро-атлантским интеграцијама где је стекао додатно образовање из ове области учествујући у различитим програмима неформалног образовања (семинари, тренинзи, размене). Био је члан Организације младих Атлантског савета Србије од 2002. године. Учествовао је у организацији неколико међународних конференција у Београду и унутрашњости, представљао Организацију младих на скуповима сличног карактера у иностранству и написао више текстова, као члан редакције часописа Атлантског савета Атлантис.

Од 2002. до 2006. године радио је као координатор пројекта Примењена дипломатија који је организовала НВО младих Генерација 21 под покровитељством Европског покрета у Србији и уз подршку Фондације Фридрих Еберт. Пројекат је био намењен најбољим студентима Међународних односа са Факултета политичких наука у Београду и његов главни циљ био је да пружи студентима додатно образовање из области дипломатске праксе.

Горан је у току академске 2004/5. год. похађао програм ЕУ и Балкан на Одељењу за напредне додипломске студије Београдске отворене школе, а након тога је годину дана провео на Дипломатској академији Министарства спољних послова Србије. Последњу годину (2006.) боравио је у Шведској на специјалистичким студијама, где је завршио МА програм у области Европских студија на Универзитету у Лунду и стекао звање Мастера европске политике. На Дипломатској академији у Бечу уписао је другу годину постдипломских студија на програму међународних студија (Master of Advanced International Studies).

Горанче, како смо га ми звали, оставио је неизбрисив траг у развоју Организације младих Атлантског савета Србије. Његова енергија и ведар дух остали су уткани у свим заједничким успесима.

IN MEMORIAM TO GORAN POPOVIC

When one dedicates his life to greater causes and to the benefit of the whole community which he feels a significant part of, his personal story is often disregarded. However, at times a tragic chain of events assures that he himself is spoken of to a greater extent, in the past tense, with pride but infinite sorrow.

Goran Popovic was one of us – young, ambitious and hard-working man whose abilities and competences reached far into the future of this country. He led a fast life, full of activity and enthusiasm. He acquired knowledge and friends in his country, the region and the world, just as all of us who feel a part of the contemporary world and times do, far away from the trauma of Serbia's isolationism in which we grew up. He died at age 26, due to unfortunate circumstances. We write these lines in memory of him, of the kind of person he was, but grieved and saddened because of all the things he still might have achieved and the person he might have become.

Goran was born in Nis, on January 25th, 1981. He graduated from the Faculty of Political Sciences in Belgrade, Department of International Relations, and during his studies he became engaged in the activities of several non-governmental organizations which are concerned with Euro-Atlantic integrations, where he obtained additional education and training in this particular field through participating in various programmes of informal education (seminars, trainings, exchanges). He had been a member of the Atlantic Council Youth Organization since 2002. He had also taken part in the organization of several international conferences in Belgrade and in the interior; he had represented the Youth Organization on assemblies, conferences and gatherings of a similar nature abroad and written numerous reports and texts as a member of the editorial team of the Atlantic Council newsletter 'Atlantis'.

In the period from 2002 until 2006, he worked as a coordinator of the project 'Applied Diplomacy', in the organization of the youth non-governmental organization Generation 21, under the auspices of the European movement in Serbia and with support from the Friedrich Ebert Foundation. The project was intended for the best students of International Relations at the Faculty of Political Sciences in Belgrade, and its primary goal was to provide the students with additional education in the field of diplomatic practice.

In the course of the academic year 2004/5, Goran attended the programme 'EU and the Balkans' at the Department of Advanced Post-graduate Studies of the Belgrade Open School, and after that, he spent one year studying at the Diplomatic Academy of the Serbian Ministry of Foreign Affairs. His final year (2006) he spent attending specialist studies in Sweden where he completed his MA programme in the field of European studies at the University of Lund, and obtained the title: Master of Arts in the field of European policy. He enrolled in the second year of his post-graduate studies at the Diplomatic Academy of Vienna International Studies Programme (for the title Master of Advanced International Studies).

Gorance, as we used to call him, left an indelible imprint on the development of the Atlantic Council of Serbia Youth Organization. His charismatic energy and cheerful spirit remained interwoven with and etched in all our joint achievements.



Консензусом до одлуке у НАТО-у

Пише: Милош Васиљевић*

Организација Северноатлантског уговора (НАТО) представља савез независних суверених држава које су се по сопственој вољи и сагласности окупиле у интересу заједничке безбедности и у одбрани заједничких вредности. Одлуке које се у оквиру таквог савеза доносе односе се поједнако на сваку државу чланицу. Стога је од суштинске важности да се оне доносе на бази консензуса и опште сагласности тих држава. НАТО је развио дугу традицију доношења одлука путем консензуса, са изузетком одлука у области планирања одбране и тзв. force-planning, где се примењује правило „консензус минус један“.

Сам појам консензуса у одлучивању подразумева једногласно доношење одлука. То је процес којим појединци и групе постижу опште слагање, општу сагласност о циљевима од заједничког интереса и средствима да се исти постигну. Консензус се као такав обично постиже усмеравањем на високо прихватљиве циљеве који наглашавају заједничке вредности, а затим медијацијом око сукобљених питања.

Као поступак доношења одлука консензус се заснива на највећој могућој сагласности унутар групе, а не на „владавини већине“. Достигнут је онда када се сви чланови групе или организације слажу са предлогом најбољим за групу. Овај поступак даље повећава преданост људи да своје одлуке и остваре.

Консензус охрабрује и подстиче на сарадњу, умањујући доминацију и јачајући осећај равноправности и заједништва.

По том принципу функционише и НАТО, базирајући се на заједничкој преданости практичној, међусобној сарадњи у области одбране и безбедности.

Нема гласачких процедура

Када говоримо о начину доношења одлука у НАТО-у, важно је нагласити да НАТО не познаје никакве гласачке процедуре већ се све одлуке доносе на бази консензуса и опште сагласности. Витални део процеса одлучивања представљају политичке консултације. Оне представљају незаобилазан део одлучивања у НАТО-у, особито у руковођењу у кризним ситуацијама и врло често су повезане са периодима потешкоћа и сукоба. Процес консултација је континуиран и обезбеђује постојање перманентног дијалога, што је круцијално за достизање консензуса приликом одлучивања. На тај начин отварају се широке могућности за превазилажење свих нејасноћа и за потпуно усаглашавање ставова и по питању најтежих и најкомплекс-

By Milos Vasiljevic*

North Atlantic Treaty Organization (NATO) represents an alliance of independent, sovereign countries which assembled, by their free will and joint agreement, in the interest of mutual safety and protection of common values.

Decisions made in the alliance refer to each country member equally. Therefore, it is of crucial importance to make the decisions by the system of consensus and general agreement of the countries. NATO has developed a long tradition of decision making by means of consensus, with the exception of decisions referring to defense planning and the so called "force-planning", where the rule "consensus minus one" is applied.

The concept of consensus in decision making implies, by itself, unanimity of votes. It is a process by means of which individuals and groups achieve general agreement, general concordance referring to the issues of common interest and the means of carrying out these goals. Consensus as such is usually achieved by pointing out the highly accepted aims that emphasize the common values, and then by means of mediation referring to the subjects of disagreement.

As a procedure of decision making, consensus is based on the agreement, the strongest possible, within the group, not on "the majority ruling" system. Consensus is reached only when all members of a group or an organization agree with the proposal that is in the best interest of the group. This procedure enhances the individual commitment to put the decisions into action.

Consensus supports and encourages the principle of cooperation, thereby reducing domination, and reinforces the feeling of equality and unity.

NATO functions on this particular principle, with its basic idea of collective commitment to practical, mutual cooperation in the field of defense and safety.

Decision making

When referring to the method of decision making in NATO, it is important to emphasize that NATO does not recognize any voting procedure, other than the one based on consensus and general agreement.

The vital part of the decision making process are political consultations. This is an inevitable method in the decision making process in NATO, especially in crisis managing situations which are quite

How to reach consensus in NATO

нијих одлука.

Представници свих држава чланица који сачињавају сва тела НАТО-а свакодневно учествују у консултацијама и на тај начин износе гледишта својих влада о свим битним питањима о којима се одлучује. Истовремено, они извештавају своје владе о ставовима других држава чланица и омогућавају им да предвиде и осмисле неопходне кораке ка постизању споразума и формулисању дугорочне политике. Редовне политичке консултације се обављају и са земљама партнерима савеза, кроз одговарајуће форуме као што су Евроатлантски партнерски савет, Савет НАТО–Русија и НАТО–Украјинска комисија. Такође, консултације се одвијају и о активностима у оквиру тзв. медитеранског дијалога са земљама које учествују у медитеранској групи за сарадњу. Континуиран рад свих ових тела пружа више него корисне информације, поготово у време криза, и на тај начин омогућава размену мишљења, усаглашавање разлика и, најпосле, доношење одлуке базиране на општој сагласности и консензусу.

Јако је важно што се процеси консултација могу обављати на захтев било ког представника или на иницијативу генералног секретара НАТО-а. Консултације се могу одвијати у различитој форми: од просте размене информација и мишљења, доношења иницијативе, заузимања одређених ставова од интереса за савезнике, дискусија са циљем постизања консензуса око политике коју треба следити, до консултација, осмишљених тако да се земље чланице једногласно сложе око одређене колективне одлуке или акције.

У сваком случају, политичке консултације држава чланица представљају сигуран пут ка достизању консензуса у Северноатлантском пакту.

Једино тело, установљено од стране Пакта, које је одговорно за све одлуке у оквиру НАТО-а и истовремено најважније тело које доноси одлуке јесте Савет Северноатлантског пакта. Савет је, пре свега, политички форум који окупља представнике свих држава чланица како би се расправљало о политици и оперативним питањима. Не постоје ограничења у погледу тема о којима Савет може расправљати, а уобичајено је да се састаје да би се разговарало о питањима од заједничког интереса или питањима која захтевају доношење заједничке одлуке.

Савет се може састајати на различитим нивоима (амбасадора или министара иностраних послова и одбране), но, без обзира на то, одлуке имају „једнак ауторитет и одражавају становиште сваке владе”. У процесу одлучивања у НАТО-у учествују и бројни комитети који су за свој рад одговорни Савету и Одбору за планирање одбране, међу којима се као најважнији издвајају Комитет за политику, Комитет за преиспитивање питања одбране, Комитет за инфраструктуру НАТО-а, Економски комитет итд.

Највиши војни ауторитет у оквиру алијансе јесте Војни комитет који је одговоран за целокупну војну структуру НАТО-а, али и као такав остаје под сталним политичким надзором Савета. Врло је важна његова улога у пружању савета алијанси у вези са војним питањима и доношењем одлука о предузимању војних операција.

Мере за измирење разлика

Због тога што „заједничко доношење одлука зависи од консензуса и опште сагласности, чланице савеза штите индивиду-

often related to periods of difficulties and conflicts. The process of consultations is continuous and it guarantees permanent dialogue, which is the crucial aspect of reaching consensus during the decision making process. In that way, numerous options for overcoming difficulties and coordinating the stances emerge, even when the most complex issues are at stake.

The representatives of all member countries, that construct NATO managing bodies, participate in the consultations, day in day out; present the policies of their governments on all relevant issues that are discussed. Concurrently, they send reports to their governments on the attitudes of other member countries and thus enable their governments to predict and arrange the necessary steps towards reaching an agreement and formulating a long term policy. Regular political consultations are conducted with the countries that are Council partners, Council NATO- Russia and NATO- Ukrainian Commission. Additionally, the consultations are carried out, referring to the activities within the so called Mediterranean dialogue with the countries that participate in the Mediterranean cooperation group. Continuous participation of all managing bodies offers more than useful information, especially during the crisis period, and thus enables the experience exchange, solving differences, and afterwards, reaching the decision based on general agreement and consensus.

It is of outmost importance to emphasize that the process of consultations can be performed on the request of any representative or on initiative of the Secretary General of NATO. The consultations can have a different form: from simple exchange of information, taking initiative, taking a specific stand which is of interest to allies, discussing with the aim of reaching consensus referring to the policy which is to be followed, to consultations disposed in a way that would facilitate unanimous collective agreement of other countries.

One way or another, the political consultations of the country members represents the safe way to reaching consensus in the North Atlantic Pact.

The only managing body, established by the Pact, and responsible for the decisions within NATO and the body which is the most important for the procedure of decision making is the North Atlantic Council. The Council is, most of all, a political forum that gathers the representatives of all country members in order to discuss the politics and operational issues. There are no limitations regarding the issues that the Council can dispute, and it is common practice to discuss the issues of common interest or the issues that require a collective decision making.

The Council can meet on different levels (Ambassador or the Minister of Foreign Affairs and Defense), however, the decisions have “an equal authority and sustain the policy of each government”. The process of making decisions in NATO includes numerous committees that are under the jurisdiction of the Council and the Defense Planning Committee- most important committees are Politics Committee, Defense Issues Committee, NATO Infrastructure Committee, Committee of Economy, etc.

The principal military authority within the Alliance is the Military Committee which is responsible for the complete NATO military infrastructure, and as such, is constantly supervised by the Council. The role of the Military Committee is consulting the Alliance referring to the military issues and potential military operations.

Reaching consensus

ално искуство и перспективе сваке државе, док истовремено користе машинерију и процедуре које им омогућавају брзо и одлучно деловање, ако околности то захтевају“.

Према потреби, предузимају се мере за измирење разлика у мишљењима како би заједничка акција била подупрта пуном снагом одлука којима су подложне све владе. Једном донесене, такве одлуке представљају заједничко опредељење свих држава укључених у имплементацију истих.

Због тога је најважније да се пре доношења конкретне одлуке измире све евентуалне несугласице и да се кроз процес консултација и континуирани дијалог отвори пут консензусу и општој сагласности свих држава чланица.

Наравно, треба имати у виду да одлучивање путем консензуса може знатно успорити целокупан процес, нарочито у ситуацијама када нпр. већина чланица савеза има заједнички став, али једна или неколико њих имају другачије мишљење. У таквим случајевима треба уложити додатне напоре како би се смањило јаз и, ако је то потребно, да се достигне компромис. Свакако, ниједна земља није и не може бити приморана да донесе или прихвати неку одлуку противно сопственој вољи. У ситуацији када су разлике међу државама чланицама непомирљиве, када се ни на који начин не могу ускладити, појединачна земља чланица је слободна да настави са изабраном активношћу уколико она, наравно, не угрожава опште интересе осталих држава чланица.

У сваком случају, осећај за заједнички интерес и циљеве као и дух компромиса обезбеђују да постоји довољан заједнички основ да се дође до споразума, упркос разликама у мишљењу.

Свако спорно питање о којем треба донети одлуку и постићи консензус најпре треба дефинисати, тако да се прецизира шта је то што треба да се одлучи. Након расправљања и уобличавања конкретних предлога у оквиру савеза, потребно је детаљно анализирати потенцијалне приговоре сваке од страна (држава) и одговорити на свако питање које у погледу тих предлога оне могу имати. Уколико приговора нема, консензус је постигнут и одлука се доноси. Но, уколико се читав предлог одлуке с неке стране блокира, што је јако озбиљан корак на који се једна држава може одлучити, мора постојати убеђење да је предлог противан основним принципима функционисања савеза. У том случају се темељно разматрају разлози које одређена држава може имати за такав став, указује се на његове мањкавости и истовремено, кроз конструктивни дијалог, предочавају алтернативна решења проблема. У интересу је сваке државе чланице савеза да на равноправној основи учествује у креирању и доношењу одлука, јер се све оне нужно тичу њих самих.

Општа сагласност, консензус, треба ли то да остане једини могући начин одлучивања у оквиру НАТО-а? Апсолутно сам сигуран у позитиван одговор, јер поред осећаја заједништва и сигурности којима консензус несумњиво доприноси, он нужно води јачању солидарности и кохезије свих држава чланица савеза и, што је најважније, ефикасном и успешном реаговању на све потенцијалне изазове, ризике и претње безбедности и заједничким вредностима ради чијег очувања и унапређења НАТО и постоји.

* Аутор је члан Организације младих Атлантског савета Србије, а есеј је писан поводом конкурса за учешће на међународној симулацији организованог у Лисабону маја ове године. Есеје младих сарадника објављиваћемо и у наредним бројевима Атлантика.

Due to the fact that “collective decision making depends upon consensus and general agreement, members of the Council protect individual experience and the perspective of each country, while at the same time employing the machinery and procedures that enable them rapid and resolute response, if the circumstances require so.”

The methods of resolving differences of opinion are employed, if need may be, so that the joint action can be validated by complete power of decision, which is mandatory for all governments. Once made, these decisions represent the collective stance of all countries included in the implementation of the aforementioned decisions.

For all these reasons, it is of utmost importance to solve the potential differences prior to making decisions, and to open the path for consensus and general agreement of all countries by means of consultations and continuous dialogue.

Of course, one should bear in mind that decision making by means of consensus may slow down the entire process, especially in the situations when, for example, the majority of Alliance members have a joint stance, but one or few members disagree. In such situations, additional efforts should be made for the purpose of bridging the gap, and if necessary, reaching a compromise. Naturally, a country is not and cannot be forced into reaching or accepting any decision against its will. In the situation when the differences between the countries are irreconcilable, when there is no technique of compromise, a country member is free to continue its chosen activity, on the condition that the action does not jeopardize the general interests of other country members.

One way or the other, the sensation of common interest, aims and spirit of compromise secures the sufficient common base for agreement reaching, despite differences in opinion.

Each debatable issue that requires a decision and consensus should be defined first- in the sense of identifying the issue in question. After the discussion and elaborating on the specific proposals within the Council, it is essential to make a thorough analysis of the potential objections made by parties (countries) and find answers to questions that might be asked in reference to these proposals. If there are no objections, consensus is reached and the decision is made. However, if the complete proposal is in any way blocked, which is a serious step that no country easily makes, there needs to be a conviction that the proposal is opposing the principles of the Council's functioning. In that case, the reasons that a particular country has for such an attitude are analyzed, its flaws are being considered through constructive dialogue, and the alternative solutions are proposed. It is in the interest of each country to have an equal participation in the process of creating and making decisions, because these decisions refer to the countries themselves.

Should general agreement, or consensus, remain the only possible way of decision making within NATO Alliance? I am absolutely certain that the answer is positive, because apart from the feeling of unity and safety brought by the consensus, it inevitably leads towards solidarity and cohesion of the Alliance members; the most important of all- consensus leads to efficient and successful response to all potential challenges, risks, safety threats and collective values, which is the primary reason of NATO's subsistence.

* The author is a member of the Atlantic Council Youth Organization, and the essay was written for the purposes of a contest for participation in the international simulation organized in Lisbon, in May of this year. The essays of our youth associates will be published in the forthcoming issues of Atlantis.



КОРПОРАТИВНА ДРУШТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

Пише: Дарко Маринковић*

Корпоративна друштвена одговорност је истовремено и тековина савремене цивилизације и један од најмоћнијих и у савременом свету све више прихваћених инструмената управљања све сложенијим и по својој природи конфликтним и противуречним друштвеним односима. Језиком математике, корпоративна друштвена одговорност могла би се дефинисати као заједнички именитељ кључних демократских и цивилизацијских тековина, као што су људске слободе и права, демократско друштвено уређење, начело једнакости, које подразумева једнаку могућност приступа и учествовања свих грађана у друштвеним пословима, превенције индустријских, социјалних и политичких конфликта и сталног, реалног проширивања круга учесника у креирању и реализацији политике на којој се темељи једна друштвена заједница.

На анализи садржаја и смисла корпоративне друштвене одговорности у савременом добу, може се уочити један важан аспект међусобне повезаности и условљености савременог света, како у сфери друштвене теорије, тако и у практичном животу људи. Наиме, корпоративна друштвена одговорност, дефинисана као скуп политичких и моралних норми, отвара могућности новог приступа процесу глобализације, као што истовремено, схватање смисла и објективних домета корпоративне друштвене одговорности у великој мери зависи од схватања глобализације. Наиме, ако се глобализација схвати као објективан друштвени процес све веће економске, технолошке, политичке, социјалне, културне међузависности и повезаности савременог света, који има и позитивне и негативне стране, онда из тога проистичу најмање две ствари. Прво, да су сви процеси у савременом свету међусобно повезани и условљени, па се у том смислу и друштвена безбедност може реално анализирати и развијати, само у контексту укупних политичких, економских и друштвених збивања. Друго, да људска безбедност, као један од неспорних темеља слободног, демократског и хуманог друштва, мора паралелно да се успоставља на свим нивоима, при чему је све очигледније да је глобална безбедност оно стратешко упориште без кога људска безбедност ни на једном другом нивоу не може успешно да функционише. Такав концепт и пракса људске безбедности не може се успостављати без корпоративне друштвене одговорности.

Корпоративна друштвена одговорност подразумева одговорност свих друштвених актера – политичких власти, послодаваца, синдиката, армије, универзитета, НВО, свих облика организовања грађанског друштва за укупно стање у друштву, укључујући и област безбедности, односно за остваривање оних стратешких развојних циљева које је друштво дефинисало у демократском и јавном процесу политичког одлучивања. То, поред осталог, значи да ни један појединац, нити друштвена група не може користити ресурсе којима располаже, укључујући и оне у сопственом власништву, искључиво у складу са својим појединачним или групним интересима, већ у коришћењу тих добара мора водити рачуна о ширим друштвеним интересима, односно јавном добру. Тај став који је записан у уставима свих демократских земаља Европе и свим релевантним међународним политичко – правним документима, представља у суштини парафразу Аристотеловог става из његовог дела „Политика“, који каже да свака заједница служи неком добру, а држава служи највећем добру. Такав приступ, наравно није само резултат чистог човекољубља, већ и одговор на изазове и противуречности са којима се капиталистичко друштво сукобљавало у претходним епохама, али и данас. Неспорно је да је савремено друштво још увек далеко од таквог идеала. Међутим, сама чињеница да је друштво у сфери теорије, али све више и у пракси почело да гради суштински нови приступ питању одговорности, упозоравајући да много шири круг актера објективно сноси одговорност за укупно стање у друштву значи да и стање људске безбедности не може више остати искључиво у домену активности политичких власти, односно одређених органа у чијим се рукама онда концентрише огромна друштвена моћ, већ постаје питање стратегије друштвеног развоја сваке земље и човечанства у целини.

*Аутор је професор на универзитету Мегатренд

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

By Darko Marinković

Corporate social responsibility presents both a heritage of contemporary civilization and one of the increasingly accepted tools of managing ever more complex social relations which are in their nature conflicting and contradictory. Mathematically speaking, corporate social responsibility could be defined as a common denominator of key democratic and civilization attainments, such as human rights and freedoms, a democratic social system, principle of equality, which implies equal opportunities in providing access and participation of all citizens in social affairs, prevention of industrial, social and political conflict, and a constant, realistic enlargement of the circle of participants in designing and implementation of a policy upon which a social community is built.

Likewise, in analyzing the content and purport of corporate social responsibility in the modern age, one important aspect of interrelatedness and of the contemporary world can be discerned, both in the domain of social theory and the in the practical life of people. Namely, corporate social responsibility, defined as a set of political and moral norms, opens up the possibility of a new approach to the process of globalization. Simultaneously, grasping the implications, purpose and objective goals of corporate social responsibility is to a great extent depended upon the perception of globalization.

Namely, if globalization is considered to be an objective social process of increasing economic, technological, political, social and cultural interdependence and interrelatedness of the contemporary world, which has both its positive and negative implications, then at least two conclusions stem from this fact. Firstly, all processes in the modern world are interconnected and conditioned upon one another, thus social security can also be realistically analyzed and developed only in the context of overall political, economic and social events. Secondly, human security, as one of the indisputable foundations of a free, democratic and humane society, needs to be simultaneously established on all levels, whereby it is becoming increasingly obvious that global security presents the one strategic stronghold without which human security cannot function successfully on any other level. Such a concept and practice with regard to human security cannot be established without corporate social responsibility.

The concept of corporate social responsibility implies the responsibility and accountability of all social actors – political authorities, employers, unions, the army, universities, non-governmental organizations and all forms of civil society organization and set-up, for the overall situation in society, including the sphere of security, or rather, for achieving the strategic development goals defined by the society in the course of an open and democratic process of political decision-making. Among other things, this means that no individual or social group can use the resources at their disposal, including those which are in their own possession, exclusively in accordance with their individual or group interests, but rather, in using these goods, they have to take into account the broader social interests, i.e. the public good. This stance, which is incorporated in all constitutions of all European states and all relevant international political and legal documents, essentially presents the paraphrase of a famous Aristotle premise outlined in his work entitled 'Politics', which argues that each community serves a certain good, whereas the state serves the highest good.

Naturally, such an approach is not only the result of pure philanthropy, but also presents the response to challenges and discrepancies which the capitalist society has been facing in the previous periods, and is still faced with nowadays. It is indisputable that contemporary society is as yet far away from such an ideal. Nevertheless, purely the fact that, in the sphere of social and political theory, but increasingly in practice as well, society has started building an essentially new approach to the issue of responsibility by means of forewarning that a much wider circle of actors bears objective responsibility for the overall situation in a society. This in turn means that the condition of human security can no longer remain solely in the domain of activities pursued by political authorities or specific bodies in the hands of which enormous social power becomes concentrated, but should rather become an issue of social development strategy of each country and humanity as a whole.

*The author is a professor at Megatrend University





Atlantis